

Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartut

Brevdato: 25-01-2019
Sagsnr.2019 - 1253

§ 37 naapertorlugu apeqqummut 2019-21-mut akissut

Inatsisartut suleriaasianni § 37 imm. 1 naapertorlugu tunngaviusumik inatsiseqalernissap suliniutigina pillugu Naalakkersuisunut apeqqummik saqqummiussa qarputit. Apeqquq uannut akisassanngorlugu innersuunneqarpoq.

Postboks 1037
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Apeqquq 1:

Nunatta namminiilivinnissaa siunertaralugu tunngaviusumik inatsisissap avataatigut Naalakkersuinikkut suliat allat malunnaatillit suut ingerlanneqarpat?

Akissut:

Tunngaviusumik Inatsiseqalernissap suliarineqarnerata tunngavilersorniarnanun atillugu, Naalakkersuisut isumaqatigiissutaanut tulluarsarneqarnikuuvoq, taannalu Inatsisartuni Tunngaviusumik Inatsisissaq pillugu Ataatsimiititaliamut massakkorpiaq tusarniutigineqarpoq.

Taamatuttaaq akisussaaffiit Naalagaaffimmiit sulii aqunneqartut aningaasalersornissaasa tunngavissaat pillugit suliniutinik aallartittoqareerpoq.

Aammattaaq 2019-imi suliniutinut ilaavoq, namminiilivikkiartornermi ineriartortitsinissaq anguniarlugu misilittakkanik avataaneersut pissarsiarineqassapput. Tassunga atillugu Aningaasaqarnermut Nunanilu Avannarlerni suleqatigiinnermut Naalakkersuisoq USA-mut Frankrigemullu paasisassarsiorluni angalavoq. Paasisassarsiorluni angalanermi Naalakkersuisup danskit sinnerlugit Naalagaaffiit Peqatigiinni aallartitaat, Naalagaaffiit Peqatigiit, Verdensbanken (WB), den Internationale Valutafond (IMF) aamma Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD) pulaarpai. Ilaatigut Naalagaaffiit Peqatigiit piujuartitsinissamik tunngaveqarluni ineriartortitsinermut anguniagaanni misilittagarineqalersimasut, namminiilivinnissamut suliniuteqarnermi atorneqarsinnaaneri anguniarneqassapput.

Apeqquut 2:

Naalagaaffeqatitsinniit oqartussaaffiit suliassa qarfiillu nunatsinnut angerlaassornissaat siunertaralugu Naalakkersuisut suliaat suuppat?

Akissut:

Apeqquummi 1-imi akissutigineqartoq innersuussutigineqarpoq.

Apeqquut 3:

Akisussaaffimmik angerlaassassatut siullertut Naalakkersuisut innersuussinnaasaat oqartussaaffik sorliua?

Akissut:

Naalakkersuisut tassunga tunngatillugu suli aalajangiinngillat, Naalakkersuisut tulleriiaarinerat Aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu Nalunaarusiani, Aningaasanut inatsisini, Inatsisissatullu siunnersuutini Naalakkersuisut Inatsisartunut saqqummiukkumaagaanni takuneqarsinnaassapput.

Apeqquummi 1-imi akissut aamma innersuussutigineqarpoq.

Apeqquut 4:

Namminiilivinnissaq siunertaralugu suliniutinik ingerlatsisoqannginnera (tunngaviusumik inatsisissap avataatigut) sumik pissuteqarpa?

Akissut:

Suliniutinik aallartitsinerit pillugit akissutigineqartut apeqquutit 1, 2 aamma 3-miittut innersuussutigineqarput.

Tamakku saniatigut oqaatigineqassaaq Naalakkersuisunit namminiilivinnermut tunngaviliisussamik nunatta aningaasaqarnikkut imminut napatissinnaanissaa pingaartinneqarmat, taannalu politikikkut isumaqatigiisummi Aningaasanut inatsimmi 2019-imeersumi atuarneqarsinnaavoq: Tassunga ilanngullugu isumaqatigiisummi tunngavigineqarluni ukiuni aggersuni pisortat suliassa qarfiini annikillisaanissap piareersarneqarnera naammassineqarneralu. Tamatuma iluani nukinnik nuutitsisoqassaaq, taamaalilluni aallussineq innuttaasunut sammisunik annerusumik suliassaniinnerulerluni, pisortat imminut akilersinnaasumik suliassaminnik pingaarnerusunik aaqqiiniarneq aallutissallugu sapinngisamillu suliassat allat namminersortunut suliakkiutigalugit.

Apeqquut 5:

Naalakkersuinikkut sakkortusisamik namminiilivinnissaq sulissutiginiarlugu aallartitsisoqarsimava?

Akissut:

Aap, aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu
Naalakkersuisut politikikkut isumaqatigiissusiorput
aaqqissuusseqqinnissami malitassat pingaarnertut sisamaasut
tunnngavigalugit, takuuk aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut.
Naalakkersuisut aningaasaqarnermi ingerlatsinnerminni pingaarnertut
anguniagaat tunnngavigisaallu tassaavoq, Nunatta naalagaaffiup
ataatsimoortumik tapiissutaannik isumalluuteqarunnaariartornissaa.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsoq

23. november 2018

**2019-imut aningaasanut inatsit pillugu
isumaqatigiissut**

uku akornanni

**Siumut, Atassut, Nunatta Qitornai, Inuit
Ataqatigiit aamma Demokraatit**

Imaa	
2019-imut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut.....	3
2019-imut Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi anguniakkat ilai sammisallu allat.....	4
Aaqqissuusseqqinneq 1 - Ilinniartitaanerup qaffasissusiat suli qaffakkiartortinnera	7
Sammisaq 1.1 Amerlanerusut inuussutissarsiutinut piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqalernerat. 7	
Sammisaq 1.2. Timersornermut tunngasut tamanullu iluaqutaasunik isumaginninnermi sulinerit nukittorsarneri.....	10
Aaqqissuusseqqinneq 2 - Siuariartornerup suliffeqarnerullu annertusinera.....	11
Sammisaq 2.2. Namminersortuni siuariartornermik sulisoqarnermillu annertunerulersitsisumik atukkatigut sinaakkusiussat pitsaanerusut.....	14
Aaqqissuusseqqinneq 3 - Pisortat ingerlataqarfiit nutaaliaasut innuttaasunullu qanittut.....	18
Sammisaq 3.1. Innuttaasoq qitiutillugu pisortani ingerlataqarfiit aallussisut ingerlalluartullu	18
Sammisaq 3.2. Ilaqutariinnut meerartalinnut atugassarititaasut pitsaanerusut	23
Aaqqissuusseqqinneq 4 - Annertunerusumik imminut pilersorneq	25
Sammisaq 4.1. Amerlanerusut suliffeqarfinni peqataassapput.....	25
Sammisaq 4.2. Pisortanut akiitsut pitsaaliorneri appartinnerilu	27
Ataatsimoortumik tapiissutit annertunerusumik isumalluutigiunnaarnissaannut aningaasaqarnermut inatsimmi sinneqartoornerup qulakkeerneqarnera	30
ILANNGUSSAQ.....	32
Isumaqatigiissutip aningaasatigut kingunissai aamma AIS 2019-ip suliareqqinnera	32

2019-imut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut

Pingaarnertut anguniakkat sammisallu uku aallaavigalugit suliniutit nutaat piareersarnissaat naammassineqarnissaallu pillugit isumaqatigiissuteqartut isumaqatigiipput.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut immiut napatittumik aningaasaqarnerup anguneqarnissaa pillugu anguniakkamik ataatsimoorussamik aallaaveqarpoq. Tamanna anguneqassaaq aningaasaqarnikkut suli siuariartorerata sulisoqarnerullu qaffakkiartorerata qulakkeernissaannut pitsaasunik sinaakkusiinikkut kiisalu pingaartumik akissarsiakitsunik akunnattumillu akissarsiaqartuni ilaqtariinnut meeralinnut inuuniarnermi atukkat pitsaanerulersinnissaat aallullugu.

Tassunga ilanngullugu isumaqatigiissummi tunngavigineqarluni ukiuni aggersuni pisortat ingerlataqarfiannik annikillisaanissap piareersameqarnera naammassineqarneralu. Tamatuma iluani nukinnik nuutitsisoqassaaq, taamaalilluni aallussineq innuttaasunut sammisunik annerusumik suliassaniinnerulerluni, pisortat immiut akilersinnaasumik suliassaminnik pingaarnerusunik aaqiiniarneq aallutissallugu sapinngisamillu suliassat allat namminersortunut suliakkiutigalugit.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissutip kingunerisaanik peqqinnissaqarfimmi isumaginnittoqarfimmilu siusinnerusukkat pitsaaliuilluni suliniutit annertunerusumik sammineqassasut, ullumikkornit pitsaanerusumik ataqatigiissameqarlutik. Taamaaqataanik tunngaviusumik ilinniarfeqarfiit ineriartorteqqinneqassapput, taamaalillutik amerlanerungaartut inuussutissarsiutinut piginnaalersitsisunik ilinniagaqalernissaannut patajaatsumik tunngavissiillutik ukiunilu tulliuttuni ataavartumik sulilerlutik.

Akisussaaffiit naleqquttut nutaat tiguneqarnissaannut aallaqqaataaniit piareersarluni sulineq nutaamut ikaarsaartinneqassaaq aningaasaqarnermut inatsisissanut tulliuttunut tigusinissanut aalajangersimasunut, inuiaqatigiinnut annertunerpaamik naleqalersitsisunik isummernissamut tunngavissaliortoqarluni. 2019-imut Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu nassuiaammi tamanna pillugu pingaarnersiuiinikkut eqqarsaasersuutit pillugit Naalakkersuisut nassuiaateqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Naalagaaffimmit sulianik tigusinissamut tunngaviussaaq tamatumunnga aningaasasaqarnissamut pilersitsineq taamaalillunilu aningaasanut inatsimmi sinneqartooruteqarluni. Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissuteqartut partiit taamaattumik 2019-imi aamma piffissami aningaasanut inatsiseqarfiusuni 2019-2022-mi tamarmiusumi sinneqartoornissamik qulakkeerinnissapput.

Tamatuma isumaqatigiissummilu politikikkut anguniakkanik piviusunnigortitsineq sukannersumik pingaarnersiuiinissamik, suliniutit ataqatigiissameqarnerunissaannik, kiisalu taakku kissaatigineqartumik sunniuteqarnerinik malinnaanissamut erseqqissuulernissaannullu ingerlaavartumik nakkutiginninnissamut piumasaqaateqarpoq. Naalakkersuisut tamatuminnga isumaginnissapput.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissuteqartut partiit kissaatigaat siunissamut ungasinnerusumut aaqqissuusseqqinnermik sammiveqarnerup aalajangiussimanissaa, inuiaqatigiinni sutigut tamatigut immiut pilersornerulemisaq pillugu anguniakkamut

iluaqutaasinnaasoq. Tamanna suliffeqarnermut, inuuniarnermut akileraartarnermullu tunngasuni aaqqissuusseqqinnikkut pissaaq ilinniartitaanikkut aaqqissuusseqqinnernut atatinneqartut.

Aaqqissuusseqqinnerit taakku aningaasaqarnikkut atugarliortuni allani inuuniarnikkut siuariarnermik, nunami kommunini tamani pitsaasumik ineriartornermut peqataassapput aamma pisortani aningaasaqarneq atasinnaasoq qulakkeerlugu, naak ukiuni aggersuni ikinnerusut amerliartuinnartunut pilersuisussanngorpata pisortat aningaasaqarnerisigut tatisimanninneq annertusissagaluartoq. Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut ukioq kingulleq isumaqatigiissut assigalugu pilersaarusiormermit ataqatigiinneq qulakkeerniarlugu Napatitsinermit Siuariartortitsinissamullu Pilersaarummi aaqqissuusseqqinnerit sisamaasut malillugit aaqqissugaavoq.

2019-imut Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi anguniakkat ilai sammisallu allat

Amerlanerusut inuussutissarsiutinut piginnaalersitsisumik ilinniagaqalernerat

- Meeqqat atualinnginnerini perorsaasutut ilinniarsimasut amerlanerusut
- Ilinniarfeqarfinni aporfusut anginerusut peerneqarneri
- Teknikkikkut ilinniartitaanerit nukittorsarneri

Timersornermut tunngasut tamanullu iluaqutaasunik isumaginninnermi sulinerit nukittorsarneri

- Timersornermut tapiissutit qaffanneri
- Kajumissuseq naapertorlugu isumaginninnermi sulinerit tapersorsorneri

Inuussutissarsiutinik annertunerusumik ineriartornermut iluaqutaasumik attaveqaatinik aaqqissuusseqqinnerit

- Mittarfissat, nunap immikkoortuini mittarfii umiarsualiiviillu aningaasalersorneri
- Innaallagissamut imermullu akit assigiit nunamut tamarmut siaruarneri

Namminersortuni siuariartornermik sulisoqarnermillu annertunerulersitsisumik atukkatigit sinaakkusiussat pitsaanagerusut

- Siunnerfilerneqartunik inuussutissarsiutinik siuarsaanerit
- Aalisarnermik inuussutissarsiutip ineriartortinnera - angallat misissuut nutaaq
- Unammillersinnaassuseqarnerusumik ingerlatseqatigiiffiit akileraartarnerisa pitsaanerulersinnera

Innuttaasoq qitiutillugu pisortani ingerlataqarfii aallussisut ingerlalluartullu

- Pisortat ataatsimoorussaannik aaqqissuusseqqinnerit kiffartuussinerillu avinneqartut
- Digitalinngorsaanermit suliniutit, tassunga ilanngullugu Pisortat digitalikkut allakkat aamma NemKonto
- Sulisut, allaffissorneq ilinniartitaanermullu tunngasuni aningaasartuutit misissueqqissaarneq

Peqqinnissaqarfimmi isumaginnittoqarfimmilu suliniutit siunnerfillit

- Peqqinnissaqarfimmi ulloq unnuarlu paaqqinniffinni aningaasartuutunik misissueqqissaarneq
- Pinaveersaartitsinermi siusissukkut suliniuteqarnerit

Ilaqutariinnut meerartalinnut atugassarititaasut pitsaanagerusut

- Angajoqqaanut meerartaarsimasunut atukkat pitsaanagerusut
- Isumaginninnermi oqarasuaat sianerfigineqarsinnaasoq aamma Meeqqat 0-18

Amerlanerusut suliffeqarfimmi peqataassapput

- Sulinermi ilannga at ikiorsiissutinillu allanngueq
- Kingusinnerusukkut tunuartarnissamut kajumissaaneq

Pisortanut akiitsut pitsaaliorneri appartinnerilu

- Kommuni tamani akiitsut pillugit siunnersuineq
- Ilanngaassiviup piareersarnera

Ataatsimoortumik tapiissutit annertunerusumik isumalluutigiunnaarnissaannut aningaasaqarnermut inatsimmi sinneqartoornep qulakkeerneqarnera

Aningaasanut inatsit ukiuni kingullerni aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissutit assigalugit siunissami qanittumi siunissamilu ungasinnerusumi aningaasanut inatsimmi suliniutit akornanni ataqatigiinnermik pilersitsinissamut iluaqutaassaaq.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi 2019-imut aningaasanut inatsisissamut siunnersuummi allannguutissat siunnersuutit ukuupput, ilanngussaq 1-imi ataatsimoortillugit allaaserineqartut.

2020-mut aningaasanut inatsisissamut siunnersuummi taamaattumik aamma suli allanik aqqissuusseqqinnernik suliniutinillu pisariaqartitsisoqarnissaa naatsorsuutigisariaqarpoq, imminut pilersornerulernissamut imminullu napatinnerusumik sammisumi inuiaqatigiit ineriartortillugit. Ilaatigut taakkununga uuttuutit tulluurtut atornerisigut anguniakkat naammassineqarnerinut naleqqiullugu ineriartornermi siuariarnerit pillugit ingerlaavartumik malinnaanissaq, uuttuisarnissaq ukiukkaartumillu nassuiaasarnissaq Naalakkersuisut naatsorsuutigaat.

Napatitsinermit Siuariartortitsinissamullu Pilersaarut 2018-imi paasissutissat allaaserineqartut kiisalu NP piujuartitsinissamut anguniagaannut (SDG) naleqqiullugu immikkut paasissutissat ilaatigut aallaavigalugit tamanna pissaaq. Tassa assersuutigalugu SDG-mi piitsuunerup naligiinnginnermilu ajornartorsiutit akiornerni, ilinniartitaanermi sulisoqarnermilu siuariarnerit, peqqinnissakut ineriartorneq, nukimmik atavartumik piujuartitsinermillu tunngasunik isumalluutunik annertunerusumik atueq kalaallit nunaannut tulluurtuussallutik. Peqatigisaanik suliassaqarfimmi pineqartuni pilersaarusiornermut atasunik anguniakkat naammassineqarnerinut uuttuutit atorneqarneri anguniakkallu ilanngunneqarneri taakkulu ingerlataqarfimmi tamani nalimmassarnissaat Naalakkersuisunit naatsorsuutigineqarluni.

Aningaasaqarneq nukittoq siunissami ungasinnerusumi anguniakkat isumaqatigiissutigineqartut angunissaannut pingaaruteqarpoq. Isumaqatigiissummi peqataasut partiit isertitanik nutaanik pilersitsinissaq pisortanilu ingerlataqarfiit pisortanut aningaasartuutit qaffakkiartornerisigut inuiaqatigiit katitigaanerisigut ukiuni aggersuni allangortussani pisariaqartitsinernut allangortunut tulluarsarnissaannik sulii aallussissapput.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut uku eqqarsaatigalugit isumaqatigiissutigineqarpoq:

- pingaarnersiutinernut nutaanut taakkulu aningaasalersornissaannut partiit kissaataat,
- aningaasaliinerit nutaat aningaasalersornissaat, aamma
- aningaasanut inatsimmi - tulliuttussanilu - aqqissuusseqqinnermi suliniutissanut siunnersuutissat ilanngunneqarneri.

Takussutissiami siuliani aappassaaneerinninnermut pingajussaaneerinninnermullu allannguutissatut siunnersuutitigut, allannguutissatut siunnersuutit saqqummiunneqartut akuersissutigineqassappata, 2019-imi IS-ip inerneranik 7,2 mio. kr.-nik AI2019-ip sinneqartoorfiunissaa takuneqarsinnaavoq. 2019-2022-mut piffissaq tamakkerlugu IS-ip ataasimut inenera 21,2 mio. kr.-nik sinneqartoorfiussaaq. IST-mik naatsorsuinnermi piffissaq 2019-2022 tamakkerlugu 55,8 mio. kr.-nik sinneqartoorfiussaaq.

Nuuk, ulloq 23. november 2018

Siumut

Atassut

Nunatta Qitornai

Demokraatit

Inuit Ataqtigiit

Naalakkersuisut

Aaqqissusseqqinneq 1 - Ilinniartitaanerup qaffasissusiat suli qaffakkiartortinnera

2019-imut aningaasanut inatsimmi anguniagaq:

Amerlanerusut inuussutissarsiutinut piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqalernerat

- Meeqqat atualinnginnerini perorsaasutut ilinniarsimasut amerlanerusut
- Ilinniarfeqarfinni aporfiusut anginerusut peerneqarneri
- Teknikkikkut ilinniartitaanerit nukittorsarneri

Timersornermut tunngasut tamanullu iluaqutaasut sulinerit nukittorsarneri

- Timersornermut tapiissutit qaffanneri
- Kajumissuseq tunngavigalugu isumaginninnermi sulinerit tapiissutit

Sammissaq 1.1 Amerlanerusut inuussutissarsiutinut piginnaasaqalersitsisumik ilinniagaqalernerat

- **Meeqqat atualinnginnerini perorsaasutut ilinniarsimasut amerlanerusut**

Meeqqamik meeraaqqerivinnut, ulluunerani paaqqinnittarfinnut ulluuneranilu neqeroorutitut ingerlalluurtunut angajoqqaat periarfissaqartariaqarnerat. Peqatigisaanik tamanna meeqqanut inuusuttunullu suliaasaqarfimmi pingaarnerusumik anguniakkap angunissaanut tunngaviulluni, tassunga ilanngullugu meeqqat atuarfianni aallartinnissaannut pitsaanerusumik meeqqat aallaaveqarnissaat.

Aningaasat pillugit isumaqatigiisummi partiit taamaattumik annertuumik pingaartippaat suliaasaqarfimmi sulisut atorfinitsittarnerisa, ilinniartitaanerisa, pikkorissartinnerisa aalajangiussimaneqarnissaasalu qulakkeerneqarnissaat. Naalakkersuisut Periusissiamut Iliuseqarnissamullu Pilersaarutaat nutaarluinnaq isiginiarneqartunik ukuninnga imaqarpoq: 1) Sulisut atorfinitsinneqarneri sulisorinnamissaallu, 2) Ilinniartitaaneq pikkorissarnerlu, 3) Suliffimmi avatangiisit, 4) Qarasaasiaqarnermut tunngasut aamma 5) periusissiamut iliuseqarnissamullu pilersaarutip nalilersornera, malitseqartinnera iluarsisarneralu.

Aallussiffiusut ataasiakkaat tamarmik ulluunerani paaqqinnittarfinni sulisunut siunnerfeqartunik suliniummik ataatsimik arlalinnilluunniit imaqarpoq. Taakku siunnersuutigineqartutut naammassiniarneqartariaqarput. Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisummi taamaalilluni pilersaarutip ilaanut, aningaasalersornissaannik nassaarfioriingitsunut aningaasanik qulakkeerinninnissamut sillimmateqarpoq, suliniutinullu amerlanerusunut sillimmatit, ilanngullugu “meeqperivinni pikkorissunik sulisoqalernissaq anguniarlugu qanoq iliorluta perorsaasutut ilinniarnep sulinissallu pilerinarnerulernissaa” pillugu apeqquteqaat allaavigalugu oqallinneq (UKA 2018/136). Tamatuma kingunerisaanik siunertamut 2019-imi immikkut aningaasaliissutit makku immikkoortinneqarput.

	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	3.000.000	2,0	1,5	1,5	8,0

Pilersaarutip piviusunngortinneranut atasumik Naalackersuisut tulluartumik annertussuseqartumik Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat (NPK) suliniutit siunnerfeqarnissaat kinguneqarluarnissaallu qulakkeerniarlugit peqataatissavaat.

Perorsaasut atorfinitsinneqartarnerini piunasaqaatit pitsaanerulersinnissaannut periarfissat ugartornissaannut isumaqatigiissutaasartunut sinaakkusiussat iluanni 2019-ip ingerlanerani Naalackersuisut NPK-mik oqaloqateqassapput.

- **Ilinniarfeqarfinni aporfiusut anginerusut peerneqarneri**

Meeqqat atuarfianni soraarummeernerup kingorna amerlanerujussuusut inuussutissarsiutinut piginnaalersitsisumik ilinniartitaanermik sukkasuumik aallartittarnerisigut naammassisaqartarnerisigullu ilinniarfinni annertunerusumik siuariartoqarnissaa inuiaqatigiit imminut napatinnerusut piujuartitsinermillu tunngaveqartunut pingaaruteqarpoq.

Taamaattumik ilinniarfeqarfinni aporfiit anginerusut peerneqarnissaa pingaarluinnarpoq, tassunga ilanngullugu:

- atualinnginnermi meeqqallu atuarfiata, inuusuttut ilinniarfiinut ingerlaqqillunilu ilinniarfiit akomanni ikaarsaarnerit pitsaanerulersillugit,
- ilinniarnermi inissat amigaataaneri inuusuttut inuussutissarsiutinut ilinniartitaanermik aallartinnissaannut akornusiinnginnissaat, aamma
- suliaasaqarfimmi ataatsimoortumik pilersaarusiorneq qulakkeerlugu, ataqatigiissitsisumik pilersitsisoq, suliaqarfinnik nukittuunik pilersitsinermut iluaqutaasoq aamma pitsaasumik aningaasartuutinillu ilisimaarinnilluni isumalluutinik iluaquteqarnermik tunngaveqartoq.

2019-imut aningaasanut inatsisip ilaatut tamatuma naammassineqarnissaanut ajornarunnaarsitsisumik aningaasaliissutitigut suliniutit aalajangersimasut pillugit siunnersuuteqarnissaq ilanngunneqarpoq. Tamanna ilaatigut suliaasaqarfinni pingaarutilinni ukunani atuuppoq:

- Konto pingaarneq 20.11.70.-imi Lærlinginik suliffinnilu misiliisunik atorfinitsitsisoqarneratigut inuiaqatigiinni akisussaaneq pillugu UPA 2019-imi inatsimmik saqqummiussisoqarneratigut ilinniarfinni inissat naammattut qulakkeerneqarnissaat pillugu anguniakkat piviusunngortinnissaanut aningaasanik immikkoortitsisoqarluni suliniutinut nutaanut sillimmatit.
- Konto pingaarneq 84.40.15-imi aningaasaliissutit. Ilinniartut ineqarfiinik sanaartorneq, 2019-ip ingerlanerani illoqarfinni arlalinni ilinniartut ineqarfiinik annertuumik pisariaqartitsiviusuni sanaartornerit aalajangersimasut piviusunngortinneqarlutik.
- 2018-imit aningaasanut inatsimmi tamatumalu ataatsimoorussamik tapiissutit pillugit isumaqatigiissutit malitsigisaannik atulersussanut meeqqallu atuarfiini illunik iluarsaassinissamut sanaartornissamullu kommunit akisussaalerlutillu aningaasanik nuussiffiqineqarsimapput. Tamanna kissaatigineqartut kommuninut aamma aaqqiussuusaanermik iluarsaasseqqinnermi 2009-meersuni tunngavigineqartut suliaasaqarfinni pingaarluinnartuni taakkunani ataqatigiissumik pilersaarusiornissamut

pitsaanerungaartumik periarfissiivoq, taamaalillunilu ilinniartitaanermi angusanik pitsaanerusunik pilersitsinissamut pitsaasumik tunngavissiilluni.

- Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummut atasumik Kangaatsiami atuarfik aalajangersimasooq eqqarsaatigalugu 2018-imi suliassaqrarfiup tunniunneqarneranut atasumik ikaarsaanermi ajornartorsiut illuatungeriinnit oqallisigineqarsimavoq. Atuarfiup ilasaanut kitaaniittussamik nutaamik sanaartornissamut aningaasat 13 mio. kr.-t aallaqqaammut immikkoortinneqarsimapput naatsorsuutigineqarlunilu suliassaq taanna namminersorlutik oqartussanit naammassineqassasoq. Tamatuma kingorna Kommuni Qeqertalimmit ilaatigut kissaatigineqarsimavoq sanaartornermut suliamut akisussaaffik tigorussullugu, ilaatigut atuarfimmik nutaarlunnarmik sanaartorusulluni. Tamanna soorunami sanaartornermi aningaasartuutit qaffannerinik kinguneqarpoq taamaalillunilu piffissami sanaartorfiusumi kommunip missingersuutaanut artukkiineq qaffallugu. Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi partiit 2019-ip ingerlanerani aningaasaliissutinut tapissanik qinnuteqarsinnaaneq misissorusuppaat, pisariaqassappat tamanna akuersaarneqarsinnaalluni. Taamaattoqassappat ukiut tulliinit ataatsimoorussamik kommunimut tapiissutissat ilai nunatta karsianit siuartinneqarsinnaassapput, taamaalilluni piffissami nunatta karsianut aningaasartuutaanani utaqqiisaasumillu kommunip akissaqamikkut pisariaqartitsinera akueralugu.

• **Teknikkikkut ilinniartitaanerit nukittorsarneri**

Suliatigut ilinniarsimasunik atuagarsornikkullu sulisinnaasunik amerlanermik pisariaqartitsisoqarpoq, pingaartumik namminersortunut siunnerfilerneqartunik, tassunga ilanngullugu teknikikkut aamma aalisarnermik inuussutissarsiummut. Center for Arktisk Teknologi aalisarnermik inuussutissarsiortut oqaloqatigalugit aalisarnermi teknologimi ingeniøritut allagartartaarluni ilinniarnermik pilersitsinissamik siunnersuusiorsimavoq, Danmarks Tekniske Universitetimi (DTU) pilersinneqartussaq, ARTEK-imi ilisimaneqartoq, ilaatigut Sisimiuni ilaatillugu Danmarkimi naammassineqartartumut nikittarluni ilinniarfiusussaq.

	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
40.91.07 Center for Arktisk Teknologi	1.300.000	2,7	3,7	4,9	12,6

Center for Arktisk Teknologi ilaatigut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiutinut siuariartorfiusumut siunnerfeqartumik, tassa aatsitassalerinermut ingeniøritut ilinniartitaanermik maannakkut piareersaavoq. Taamaalilluni ukiuni aggersuni aningaasanut inatsimmi aatsitassarsiornermik aqutsisoqarnikkut kandidatit ilinniartitaanermik pilersitsinermi aningaasaleeqataanissamut isummertoqarnissaanik pisariaqartitsisoqalersinnaavoq. Aningaasanut inatsimmi partiit pingaaruteqartutut isigaat inuussutissarsiutit siuariartorfiusut iluanni atorfiit akissarsiorluarfiusut amerlanerulernissaannut siunnerfeqartumik sulinissarput, tamannalu aningaasanut inatsimmi atasumik pingaarnersiutinut naapertuuttariaqarluni.

Aningaasanut inatsisissatut siunnersuummi peqatigisaanik 2019-imi Saviminilerinermik Ilinniarfimmik nutaanik pilersaarusiornarup aallartinnissaanut aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq. Tamatuminnga nutaamik sanaartornerup Sisimiuni KTI-p ilaatut

inissinneqarnissaa siunertaralugu, taamaalilluni suliatigut ilinniarfeqarfittut nukittuutut suli kivitsisoqarluni. Tamatuma pilersaarusiornissaanut aningaasat konto pingaarneq 80.00.01 Nuussinissanut sillimmatini aningaasaliissutit annertunerusumik qaffannerinut ilaapput, AIS2019-imi pilersaarusiornernut sanaartornernullu nutaanut allanut aamma taakku aningaasaallutik.

Sammissaq 1.2. Timersornermut tunngasut tamanullu iluaqutaasunik isumaginninnermi sulinerit nukittorsarneri

- **Timersornermut tapiissutit qaffanneri**

Timigissarneq timersornerlu inunnut ataasiakkaanut pitsaasuvoq timigissarnerunerlu inuiaqatigiinnut peqqinnartuulluni. Nunarsuatsinni innuttaasut peqqinnerusut ingerlaannartumik kingunerissavaa peqqinnissaqarfimmi aningaasartuutitigut tatisimanninnerup appasinnerulerneranik. Illuatungeriit taamaattumik isumaqatigiippat timersornermi aningaasaliissutit ingerlatanut siusissukkut pitsaaliullunilu suliniutit ataatsimut kivinnissaannut qaffanneqassasut. Aningaasat konto pingaarneq 20.11.70-imi piviusunngortinneqarput. 2019-imi tamanna pillugu aalajangersimasumik isummernissamut tunngavissiaq tunuliaqutaralugu suliniutinut nutaanut sillimmatit.

Aalajangersimasumik siunnersuutigineqarpoq uku ilanngunneqassasut

	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	3.960.000	5,04	6,72	8,40	24,12

- **Kajumissuseq naapertorlugu isumaginninnermi sulinerit tapersorsorneri**

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi partiit takorusuppaat kajumissuseq tunngavigalugu isumaginninnermi sulineri atukkat pitsaanagerusut aallaavigineqassasut, tassa tamanna inuiaqatigiinni ingerlariaqqinnissamut pingaarutilimmik iluaqutaasussaammat.

Naalackersuisut taamaattumik AIS2020-mut tamanna pillugu aalajangersimasumik pilersaarummik saqqummiussinissaq naatsorsuutigaa, tassunga ilanngullugu taamatut ittunut ingerlatanut tapiissutit annertusinissaannut siunnersuuteqarnikkut imaluunniit kattuffiit tamakkuninnga suliaqartut akileraartittarunnaarlugit.

Aaqqissuuseqqinneq 2 - Siuariartornerup suliffeqarnerullu annertusinera

2019-imut aningaasanut inatsimmi anguniagaq:

Inuussutissarsiutinik annertunerusumik ineriartornermut iluaqutaasumik attaveqaatinik aaqqissuussineq

- Attaveqaqatigiinnermut aningaasaliissutit kiisalu sulisussaqaarsinnaanerup qularnaarneqarnissaa
- Innaallagissamut imermullu akit assigiit nunamut tamarmut siaruarneri

Namminersortuni siuariartornermik sulisoqarnermillu annertunerulersitsisumik atukkatigut sinaakkusiussat pitsaanerusut

- Siunnerfilerneqartunik inuussutissarsiutinik siuarsaanerit
- Aalisarnermik inuussutissarsiutip ineriartortinnera - aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq aamma angallat misissuut nutaaq
- Unammillersinnaassuseqarnerusumik ingerlatseqatigiiffiit akileraartarnerisa pitsaanerulersinnera

Sammissaq 2.1. Inuussutissarsiutinik annertunerusumik ineriartornermut iluaqutaasumik attaveqaqatigiinnermut aaqqissuussineq

- **Attaveqaqatigiinnermut aningaasaliissutit kiisalu sulisussaqaarsinnaanerup qularnaarneqarnissaa**

Pingaarnertut mittarfiit nutaamik aaqqissugaaneri

UKA 2019-imi Inatsisartuni amerlanerussuteqartut inatsimmik akuersissuteqarput pitsaasumik pingaarnertut mittarfiit aaqqissugaanissaannik Kalaallit Nunaat maannakkut pilersitsisinnaalersillugu. Tamanna isumaqarpoq amerlanerusut angalanissamut akissaqarnerulissasut nunalu avataaniit ajornannginnerusumik tikinneqarsinnaalerluni. Inatsisilli akuersissutigineqarnera alloriarneruvoq siulleq.

- Ukiuni aggersuni aningaasanut inatsisini Kalaallit Airports A/S-imi Namminersorlutik Oqartussat pilersaarutaasumik piginneqataassutitigut akiliutaannut sinnerinut aningaasaliinissamut aningaasanik nassaarnissamut illuatungeriit piareersimapput.
- Mittarfiit nutaat illoqarfinnut pingasunut Ilulissanut, Nuummumut Qaqortumullu taamaallaat iluaqutaassanngillat. Taakku nunamut tamarmut iluaqutaassapput, minnerunngitsumik takornariaqarnerup inuussutissarsiutitut napassutaasutut uummaarinnerusumik ineriartortinnissaanut tunngavissiissalluni.
- 2019-ip ingerlanerani tamatuma pitsaanerpaamik qanoq ingerlasinnaaneranut anguniakkanik suliniutinillu takornariaqarnikkut periusissiami nutaami Naalakkersuisut saqqummiussinissaat naatsorsuutigineqarpoq. Tassunga ilanngullugu nunap immikkoortuini

ominneqartartut ineriartortinneri, misigisatigut kiffartuussinikkullu neqeroorutit ineriartortinneri, tikiffinni atortut, piginnaanngorsaanerit il.il. aallunneqarneri.

- Takornariaqarnikkut periusissiaq nutaaq naatsorsuutigineqarpoq takornariaqarnikkut inuussutissarsiummi siuariartornerup annertusinera piujuartitsinermik tunngaveqarnissaa, tamannalu pilersaarusiornermut atasumik sillimaffigineqarnissaa tunngavigineqassasut.

Sulisinnaasunut periarfissat qulakkeeneri

Mittarfinnut aningaasaliinerni naatsorsuutigineqarpoq suliffeqarfinnut ukiuni aggersuni tatisimannilissasut tamatumalu malitsigisaanik suliffeqarfinni sulisussanik amigaateqarnerup annertunerulerneranik kinguneqarsinnaalluni. Suliffeqarfinni ineriartornerup nakkutigineqarnerata pingaartinnissaa ajornartorsiutillu annerusut illuatungilernissaannut siunnerfiliinissaq Naalackersuisunit tunngavigineqarluni.

Siullermik siunnerfeqartunik aaqqissuusseqqinnikkut suliniutigullu sulisinnaasut amerlanerulernerinik kinguneqarsinnaasut aqutugalugit nunap iluani suliatigut nunamilu nuttarsinnaanermik annertunerulersitsisumik suliniutit sakkortusinervisigut. 2019-imut Aningaasaqarnikkut Ingerlatsineq pillugu Nassuiaammi suliassaqarfimmi pilersaarutit pillugit nassuiaateqarnissaq Naalackersuisut naatsorsuutigaat taakkulu AIS2020-mi erseqqissarlugit.

Tamatuma saniatigut najukkani sulisinnaasunik peqanngippat sulisut avataaneersut periarfissaqarnissaat pillugu sulianik suliarinninnermut naleqqiullugu sukkasuumik kinguneqarluartumillu sulianik suliarinnittarnissaq qulakkeerneqarnissaa Naalackersuisut naatsorsuutigalugu. 2019-imut aningaasanut inatsimmi sulisinnaasunut avataaneersunut naleqqiullugu sulianik suliarinnittarnerup kinguneqarluarnissaa eqaannerulernissaalu siunertaralugu suliassaqarfik pingaarnersiomeqarpoq.

Aalajangersimasumik tamatuma kinguneraa aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisummi missingersuutinut sunniuteqanngitsumik ukunani allannguisoqassasq:

Kontot pingaarnerit	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
67.02.01 Suliffissaqartitsiniarnermut immikkoortortaqaarfik	800.000	0,8	0,8	0,8	3,2
67.02.05 Majoriaq	-800.000	-0,8	-0,8	-0,8	-3,2

Attaveqatiginnermut tamarmiusumi Narsarsuup Kangerlussuullu siunissami inissisimaneri

Narsarsuarmi Kangerlussuarmilu mittarfiit siunissaannut naleqqiullugu Naalackersuisut kommunillu pineqartut maannakkut suleqatigiissitanik marlunnik pilersitsippat, ilaatigut siunissami inuussutissarsiutitigut periarfissanut tunngasunik pissutsinik, aammalu siunissami angallannikkut inissisimanermik qulaajaanissamik suliassinneqartut tassunga ilanngullugu tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit kommunit tigusisinnaanerannut periarfissat.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisummi peqataasut sulinerup taassuma inernissaa utaqqivaat tamatumalu nanginneratut nalilissallugu taamatut ingerlanermut namminersorlutik oqartussat qanoq tulluarnepaamik tapersersuisinnaanersut. Tamanna assersuutigalugu

tassaasinnaavoq Aatsitassalerinermut ilinniarfimmi sulisut sulinerannik pikkorissarnernillu immikkut aqqissuussinerit Sisimiut aamma Kangerlussuup akornanni aqqusinniornissap piviusunngortinneqarnissaa siunertaralugu. Taamatut aqqusineq pillugu aalajangiinissamut tunngavissiamik pilersitsinissamut kommunimik taamaattumik Naalakkersuisut suleqateqassapput, tamatuma saniatigut imminut akilersinnaanerit misissuinerit nutarterneqassapput, tassani ilaatigut Ilulissani Nuummilu mittarfissuarnik sanaartornissat ilanngunneqassallutik. Tamatuma kingorna konto pingaarneq 67.02.05-imi siunertamut aningaasanik immikkoortitsisoqarsinnaavoq. Majoriaq aamma konto pingaarneq 67.02.02. Piginnaasanik ineriartortitsiviusumik pikkorissarnerit.

Nunap immikkoortuini mittarfiit pilersinnissaat

Nunap immikkoortuini mittarfinnik pilersitsinermut tunngasunik teknikkikkut annertunerusumik misissueqqaarnernut aningaasaqarnikkullu misissuinerit aningaasanut inatsimmi aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu aalajangernissamut tunngavissiamik aalajangersimasumik Naalakkersuisut suliaqarput, taamaalillutik Inatsisartut piaarnerpaamik taakkununga isummernissaannut periarfissinneqarlutik ilisimatinneqarluarnermillu tunngaveqartumik piffissatigut aningaasaqarnikkullu pisariaqartunik pingaarnersiullutik.

Umiarsualivinni sanaartornerit aningaasalersorneri

2018-imut aningaasanut inatsit aallaavigalugu Uummannami aamma Qaanaami umiarsualiviit naammassineqarnissaannut aningaasanik suli allanik immikkoortitsisoqarpoq kiisalu Kangerlussuarmi umiarsualivimmik pilersaarusiornermut sanaartornissamullu aningaasaliisoqarluni, taannalu Ilulissani Nuummilu mittarfissualiornissat ilaatigut aallaavigalugit pisariaqartitit nalilersorneqareerneratigut imminut akilersinnaaneratalu nalilersorneqareerneratigut atuuttussanngussaaq.

	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
80.00.01 Nuussinissamut sillimmatit aamma 87.73.12 Umiarsualivinnut talittarfinnullu aningaasaliissutit	10.000.000	21,0	10,0	10,0	51,0

Nassuiaat: 87.73.12 AIS2019-ip aappassaaneerpeqarnerani siunertamut 11 mio. kr.-nik ilaneqarpoq.

Kangerlussuarmi umiarsualiviup pilersaarusiornera sanaartorneralu Qeqqata Kommunianik erseqqinnerusumik isumaqatigiissuteqarnikkut naammassiniarneqarpoq.

- **Innaallagissamut imermullu akit assigiit nunamut tamarmut siaruarneri**

2018-imut aningaasanut inatsisip akuersissutiginerani Nukissiorfinnit pilersorneqartuni innaallagissami imermilu akit assigiissilerlugit aqqissuussisoqarpoq. Tamatuma nanginneratut 2019-imit sunniuteqalersumik aqqissuusseqqinneq nuna tamakkerlugu atuutilerpoq.

Aqqissuusseqqinneq taamaalilluni Kangerlussuarmi, Narsarsuarmi aamma Kulusummi mittarfeqarfiusuni aamma atuutilerpoq, tassani nunaqarfinni siullerni taaneqartuni marlunni innaallagissamik imermillu pilersuineq Mittarfeqarfinnit isumagineqarmat, Kulusummilu innaallagissamik pilersuineq aamma Mittarfeqarfinnit isumagineqarmat.

Tamanna nunatta karsianut ukiumut 1,25 mio. kr.-nik annertunerusumik aningaasartuuteqarnermik kinguneqassaaq.

Sammissaq 2.2. Namminersortuni siuariartornermik sulisoqarnermillu annertunerulersitsisumik atukkatigut sinaakkusiussat pitsaanerusut

- **Siunnerfilerneqartunik inuussutissarsiutinik siuarsaanerit**

Inuussutissarsiuteqartunut aningaasaliinissamut periarfissat pitsaanerusut

Naalagaaffimmik silaannakkut angallassineq pillugu isumaqatigiissut mittarfinnik sanaartornermi naalagaaffiup aningaasaleeqataanera pillugu isumaqatigiissummik taamaallaat imaqaangilaq, kisianni aamma nunami maani inuussutissarsiutitigut ineriartornermik siuarsaanermit iluaqutaasunik immikkoortunik arlalinnik imaqarluni. Tamatuma ilaatigut kingunerisaanik Namminersorlutik Oqartussat aamma naalagaaffik Greenland Venturemi aamma Siuariartornermi aningaasaateqarfimmi katillugit 200 mio. kr.-nik Kalaallit Nunaanni ataatsimoorluni aningaasaliinerni aningaasaliissuteqassapput, taakkunanga namminersorlutik oqartussat 20 mio. kr.-nik akiliissallutik. Greenland Venture 100 pct.-imik sulii Namminersorlutik Oqartussanit pigineqassaaq.

Taassuma saniatigut Greenland Venture Siuariartornermi aningaasaateqarfillu tunngaviliussaq qaangernagu Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornikkut suliniutinut pineqartunut nutarsaasinnaaniassammata Namminersorlutik Oqartussat naalagaaffillu 20 mio. kr.-nik inuussutissarsiornermut puljemik pilersitsipput. Greenland Venture aamma Siuariartornermi aningaasaateqarfiup tamarmik immikkut 10 mio. kr.-nik aningaasaliiffigineqarnissaat siunertaralugu Namminersorlutik Oqartussat 2 mio. kr.-nik aamma naalagaaffik 18 mio. kr.-nik aningaasaliissapput.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissumi peqataasut qulakkiissavaat Namminersorlutik Oqartussat aningaasalersuineri akiligassaannik pissarsinissaq. Tamanna naatsorsuutigineqarpoq 2018-imi ilassutitut aningaasaliissuteqarnikkut naammassineqassasoq.

Nunap immikkoortuini najukkanilu inuussutissarsiutinik ineriartornerup pitsaanerulernissaanut suliniutit ataqatigiinnerusut

Inuussutissarsiutitigut periarfissaqarfiusuni sumiiffinni ineriartornermik pilersitsiffiusunik suliniutit aallunneqarnissaat peqataasut kissaatigaat. Tamanna aamma illoqarfinnut mikinerusunut nunaqarfinnullu atuuppoq. Tamanna arlalinnik suleqatigiittoqarnissaanik pisariaqartitsivoq, tassunga ilanngullugu minnerunngitsumik kommunit inuussutissarsiortullu peqatigalugit. Aammattaaq periarfissat killiliisullu pillugit tamakkiisumik takunninnissaq pisariaqarluni, soorlu aamma aningaasaliinerit pingaarnersiornissaannut ataqatigiissarnissaannullu kajumissuseqarnissaq pisariaqartinneqartoq.

Tamaattumik naalakkersuisut qinnuigineqarput kommuninik tallimaasunik oqaloqatiginninnerit aallarteqqullugit KANUNUPE aamma soqutiginnittut allat peqatigalugit inuussutissarsiutinik ineriartortitsinissami sinaakkusiussani aporfiusinnaasunik nalilersueqqissaarnissaq isumaqatigiissutigineqarsinnaaqullugu. Atortulersuutitut tunngatillugu aporfiusinnaasut saniatigut inatsisitigut allaffissornikkullu aporfiusinnaasut misissorneqartariaqarput. Taakku aallaavigalugit ilaatigut kaammattuutigineqarpoq pisortat tungaanniit aningaasaliiffigineqartussatut pisariaqartinneqarsinnaasut aamma inuussutissarsiornikkut periarfissaasinnaasut taakku iluaqutiginissaannut aningaasaliinissamut namminersortut soqutiginnissinnaanerannut ilimagisat pillugit takussutissiisumik suliaqartoqassasoq.

Namminersorlutik Oqartussat aningaasaqarnikkut tapiisinnaanerat 2019-imi ilaatigut konto pingaarneq 64.01.05-imi aningaasaliissutitut sinaakkusiussat iluanni pisinnaavoq. Nunaqarfinni isorliunerusunilu inuussutissarsiutinik ineriartortitsineq.

Nunap assii pitsaanerusat

Nunap assii sukumiinerusut tatiginartullu innuttaasunut, oqartussanut suliffeqarfinnullu iluaqutaasussaapput, avataaniillu aningaasaliinerit pilerinartuutinniarlugit pingaaruteqartut. Aningaasanut inatsimmi 2019-imi 2 mio. kr.-t immikkoortinneqarput nunatap sermeqanngitsup illoqarfiit avataaniittut tamakkiisumik nunap assiliornerinik kinguneqartumik qaammataasat atorlugit nunap assiliornerit naammassineqarnissaannut aningaasaleeqataasoqarpoq. Aningaasat AIS2019-ip aappassaaneerneqarnerani ilanngunneqarput.

Suliniutip annersaa Styrelsen for Dataforsyning og Effektiviseringimit, Sakkutooqarfimmit aningaasalersorneqarpoq kiisalu AP Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaalimit taperserneqarluni. Kalaallit Nunaata aningaasaliissutai 2 mio. kr.-it soqutiginnittut pilersaarusiornermilu aqutsinermi peqataasunut nukiit pisariaqartut qulakkeernerinut atorneqassapput taamaalillunilu nunami maani pilersaarut tunngavissinneqarluni. Suliniut 2021 tikillugu ingerlassaaq.

- **Aalisarnermik inuussutissarsiutip ineriartortinnera – aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq aamma angallat misissuut nutaaq**

Aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuaq

Ilaatigut inuussutissarsiortunit taakkulu kattuffiinit sinniisoqartumik ataatsimiititaliarsuaq pilersitsisoqassasoq peqataasut isumaqatigiipput. Ataatsimiititaliarsuaq aalisarnermut tunngasuni ineriartortitsinissaq siuarsarniarlugi aamma aalisarnerup aalisakkallu inuiaqatigiinnut tamakkiisumik iluaqutaanissaat qulakkeerniarlugi aalisarnermut inatsisissamut allanullu suliniutinut attuumassuteqartunut siunnersuuteqassaaq. Aalisarnermik inuussutissarsiuteqarneq nunami pingaarnertut inuussutissarsiutaavoq.

Inuussutissarsiormerup pingaaruteqassusaa namminersorlutik ingerlatsisuni suliffeqartitsinikkut isertitatigullu, nunanut allanut niuernerme kisitsisitigut kiisalu pisortat aningaasaataatigut soorlu akileraarutitigut akitsuutitigullu takutinneqarpoq. Aalisarneq pillugu politikki ataqatigiittoq

suliassaqarfimmilu pilersaarusionerq inuiaqatigiinni naleqarnerulersitsinerup aalajangiussimanissaanut annertusisinnaanerannullu iluaqutaassaaq.

Tamanna tunngavigalugu aalisarneq pillugu ataatsimiititaliarsuup pilersinnissaanut ingerlannissaanullu 2 mio. kr.-t 2019-imut immikkoortinneqarput, ataatsimiititaliarsuaq aalisarnermut tunngatillugu inatsisissap suliarineqarnissaanut siunnersuummik saqqummiissaaq aalisarnermillu inuussutissarsiutip pilersaarusionissaanut tapertassanik kaammattuutinillu ukiorpaalunni ujjartorneqarsimasunik saqqummiussissalluni.

Ataatsimiititaliarsuarmi ilaasortat naatsorsuutigineqarpoq aningaasanut inatsisip akuerineqarnerata kingunitsianngua toqqarneqassasut, tassa ataatsimiititaliarsuup sulineranut immikkut suliassanut tunngavissiamik Naalakkersuisut piareersaassammata.

	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
50.06.25 Aalisarneq pillugu inatsimmut ataatsimiititaliarsuaq	2.000.000	0	0	0	2,0

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut aalisarnermik inuussutissarsiutit naliinik kimulluunniit attuumassuteqanngitsumut misissuititsiniarput, tassanilu ilaatigut paasissutissanut tunngavissanik Kalaallit Nunaata aalisakkanik qalerualinnillu tunisassianik avammut nioqquteqarnermi naligitinneqarpiartunut pissarsinissaa siunertarineqarpoq, tamakkulu tunngaviusumik piunasaqaatit allanngortinnissaannut qanoq pisariaqartitsigisoqarneranut atugassanik, tamannalu aqqutigalugu pisuussutinik aalisakkaneersunik atuinikkut inuiaqatigiit annerusumik isertitaqarnissaannut siuarsaaqataasussanik. Tamakkununga nalunaarusiortoqarniarpat avataaniit kimulluunniit attuumassuteqanngitsumik ikiorteqarnissaq pisariaqassaaq, nalunaarusiarlu 2019-imi kvartalit pingajuanni pigineqalerluni.

Angallat misissuut nutaaq

2018-imi ilassutitut aningaasaliissutikkut aamma AIS2019-imut konto pingaarneq 87.75.01-imi Pinngortitaleriffimmik umiarsuarmut nutaamut avataani misissuinissanut katillugit 200 mio. kr.-it aningaasaliissutit immikkoortinneqarsimapput, taamaalilluni Pinngortitaleriffik maannakkut naatsorsuutigisallu ilisimatusarnermi ilinniartitaanermilu suliniutinik ingerlataqarnissamut periarfissaqalerluni.

Taamaattumik nuna tamalaani suliariumannittussarsiuussinermik sulineq aallartinneqarsimavoq, neqeroorutit tiguneqartut erseqqinnerusumik qulaajaaffigineri suli ingerlallutik isumaqatigiissutissamullu missingersuusaaq naammassillugu isumaqatiginninniutigineqassalluni. Isumaqatigiissummi aningaasat inaarutaasut taamaattumik suli ilisimaneqanngillat. Tamanna 2019-imut aningaasanut inatsisissaa akuerineqareerpat aatsaat pissasoq naatsorsuutigineqarpoq, ilimagineqarluni 2018-imi decemberip qiteqqunnerani pissasoq.

Sanaartornissamut tunngavissat tamarmiusut annertusineqarnissaannik pisariaqartitsisoqarnissaa isummerfigineqartariaqarsinnaavoq. Ilaatigut avaqqunneqarsinnaanngitsumik oqartussat

piumasaqaataat nutaat kingunerannik suliassaq akisunerulersinnaavoq. Tamatuma kinguneranik siunertamut 2019-ip aallartinnerani ilassutitut aningaasaliissuteqartoqarnissaa pisariaqartinneqalersinnaavoq imaluunniit AIS 2020-mi siunertap sanaartorneqarnissaanut aningaasaliissutit amerlineqarsinnaapput, tassa naammassillugu isumaqatiginninniutigineqarsimasumik neqerooruteqartoqarpat.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisummi peqataasut taamaattoqassappat aallaaviatigut tamanna pillugu qinnuteqaataasinnaasup pilertortumik suliarinissaanut piareersimallutik, neqerooruteqartunut naleqqiullugu akuersinissamut piffissaliussat siunissamilu aalisarnermut tunngasuni pitsaasumik isumalluutinik aqutsinerup qulakkeerneqarnissaata pingaaruteqarnera eqqarsaatigalugit. Peqatigitillugu illuatungeriinnit naatsorsuutigineqarpoq ilaatigut aningaasaateqarfinnik aningaasalersuisinnaasunik ujaasineq aqutugalugu aningaasaliisinnaasunik ujaasinikkut tamanna pissasoq. Tassunga atatillugu Pinngortitaleriffiup ingerlanneqarneranut aningaasaliissutit 2019-imi 2020-milu naleqqussarneqarallarsinnaapput, tassa nutaamik angallateqalernissap tungaanut misissuisarnerit ikinnerusut ingerlanneqartarnissaat ilimanarmat.

- **Unammillersinnaassuseqarnerusumik ingerlatseqatigiiffiit akileraartarnerisa pitsaanerulersinnera**

Aningaasaqarnermik imminut napatittumik pilersitsinissaq pillugu ataatsimoorussamik anguniagaqarpoq, annertusiartuaartumik naalagaaffimmit ataatsimoorussamik tapiissutit atorunnaarsikkiartorneqarlutik. Tamatumani ilaatigut pisortat aningaasaqarneranni atasinnaasumik aningaasatigut ineriartornissaq kiisalu namminersortuni siuariartorerup atorfinnillu pilersitsisarnerup qaffannissaannik pisariaqartitsivoq.

Inuussutissarsiutinut akileraartarnikkut piimasaqaatit suliffeqarfiit pioreersut aalajangiussimanissaannut nutaallu pilersitsinnissaannut Kalaallit Nunaata periarfissaanik qulakkeerinnessaq peqatigisaanillu nunami maani akileraarusiisoqartarluni. Akileraartarnermut tunngasuni immikkut suliniuteqarnissaq taamaalilluni siunertamut iluaqutaassaaq, tassaasoq:

- Nunami maani inuussutissarsiuteqartunut akileraarusinerit pillugit inatsisit nunanut nalinginnaasumik unammilleqatigisatsinnut niueqatigisartakkatsinnullu naleqqiullugu unammillersinnaassuseqarlutik.
- Nunami maani inuussutissarsiutitigut ingerlatat akileraarusersorneri qulakkeerlugit taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaasigut (aamma inuit akileraarutaasigut) iluanaaruteqartoqarluni. Tassani Kalaallit Nunaanni isertitat pilersinneqartut Kalaallit Nunaanni akileraarutiginnissaannik tunngavik aallaavigineqarluni.

Inuussutissarsiutinik akileraarusersuinerup qaffasissusianik Kalaallit Nunaat aalajangiussaqaarsimavoq, nunanilu niueqatiginerpaatsinni ingerlatseqatigiiffiit appasinnerusumik akileraaruteqartarnerinut nikinnerusimallutik. Taamaattumik Kalaallit Nunaata ingerlatseqatigiiffinnik akileraarusiisarnini appartinniartariaqarpaa. Ingerlatseqatigiiffiit iluanaarutillu akileraarusersornerisa appartinnissaannut taakkulu aningaasalersornerinut siunnersuutaasinnaasunik immikkut isiginnittumik inuussutissarsiutinut akileraarusiisarnermik misissueqqissaarneq Naalakkersuisunit piaarnerpaamik aallartinneqartariaqarpoq.

Aaqqissusseqqinneq 3 - Pisortat ingerlataqarfiit nutaaliaasut innuttaasunullu qanittut

2019-imut aningaasanut inatsimmi anguniagaq:

Innuttaasoq qitiutillugu pisortani ingerlataqarfiit aallussisut ingerlalluartullu

- Pisortat ataatsimoorussaannik aaqqissuussinerit kiffartuussinerillu avinneqartut
- Digitalinnhorsaanermi suliniutit, tassunga ilanngullugu Pisortat digitalikkut allakkat aamma NemKonto
- Sulisut, allaffissorneq ilinniartitaanermullu tunngasuni aningaasartuutininik misissueqqissaarneq

Peqqinnissaqarfimmi isumaginnittoqarfimmilu suliniutit siunnerfillit

- Peqqinnissaqarfimmi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni aningaasartuutininik misissueqqissaarneq
- Pinaveersaartitsinerimi siusissukkut suliniuteqarnerit

Ilaqutariinnut meerartalinnut atugassarititaasut pitsaanerusut

- Angajoqqaanut meerartaarsimasunut atukkat pitsaanerusut
- Isumaginninnermi sianerfissaq aamma Meeqqat 0-18

Sammissaq 3.1. Innuttaasoq qitiutillugu pisortani ingerlataqarfiit aallussisut ingerlalluartullu

Pisortat ingerlataqarfii sulianik pingaaruteqarluinnartunik arlalinnik isumagisaqarput.

Minnerunngitsumik nunami sineriaqqortuumi allanut naleqqiullugu inukitsumi pisariaqarpoq nukittuumik pisortani ingerlatsiveqarnissaq, peqatigisaanilli annikitsunik ingerlataqarnermi akornuteqarnissaq imminuinnarlu eqqarsaatigilersinnaaneq aarlerinarluni.

Taamatut aallaaveqarneq taamaalilluni isumaqarpoq pisortat ingerlataqarfiata annertussusaanik aaqqissuussaananerannillu isornartumik isiginninnissaq pisariaqartoq, tassunga ilanngullugu suliassanik naammassinninneq imminut akilersinnaasumik ingerlanersoq, aamma pisortanit isumagineqartut suliassat iluaqutaasumik pinngitsoorneqarsinnaanersut imaluunniit namminersortunit pitsaanerusumik kivinneqarsinnaanersut.

Aningaasanut inatsimmi tunuliaqutaasunut partiinut anguniagaavoq pisortat ingerlataqarfiisa aningaasartuutitigut akilersinnaasumik, aaqqissuulluagaanerat aamma pingaarnertut suliassanik tunniussinissamik aallussinissaat qulakkeerneqarluni. Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissutikkut pisortat ingerlataqarfiisa annertuumik pisariillisarnissaannut sinaakkutissanik pilersitsinissaq. Tamanna anguniakkat pingaarnersuinerillu erseqqissut piviusorsioertullu aqqutigalugit pissaaq. Tamatumunnga sakkut ilaat tassaavoq annertuumik aningaasartuuteqarfiusuni siunnerfilimmik sunniutinik uuttuineq kiisalu angusat sakkunut naapertuunnerinik nalilersuineq. Annertuumik aningaasartuuteqarfiusuni taamaalilluni sunniuteqarluarnermik angusanillu nalilersuisinnaasunik uuttuutinik tulluurtunik ineriartortitsisoqassaaq. Sulineq taanna ingerlataqarfinnut ataasiakkaanut pilersaarusiornernut pingaarutilittut ilaavoq kiisalu suliniutit tamanut kalluisut pilersaarusiornerni.

Pingaarnersiuisinnaanermut pingaarpoq angusat pilersinneqartut aamma suliniummut atasut aningaasartuutit pillugit ilisimasaqarnissaq. Sunniutinik uuttuinnermut angusanullu tapiliullugu isumalluutinik kinguneqarluartumik atuineq pingaarnersiui nerlu qulakkeerniarlugu pisortani aningaasartuutinik misissueqqissaarnissaq.

Tamanna tunuliaqutaralugu pisariillisaanermut sillimmatinik immikkoortitsisoqarsimavoq, sipaarfiusinnaasunik pisariillisaanermilu periarfissaasinnaasunik paasisaqarnissamut piviusunngortitsinissamullu pisussaaffittut oqaatigineqarsinnaasut. AI2020-p tungaanut taamaattumik annertuumik misissueqqissaartoqassaaq, sipaarutissatigut kiisalu sunniutissatigullu periarfissanik qulaajaasussaq piviusunngortitsisussarlu.

Ilaatigut suliffeqarfanni ilinniartitaanerni, qarasaasiatigut sulisutigullu suliassaqarfanni aningaasaliissutit aallarniutaasumik misissornerini takussutissaqarpoq pisariillisaanissamut sipaaruteqarnissamullu periarfissaqartoq. Tamanna aamma pisortani immikkoortuni allani atuukkumaartoq naatsorsuutigineqarpoq.

AI2019-ip naammassineqarnissaa sioqqullugu periarfissat taakku suuneri piviusunngortinnissaallu pisinnaanaviannilaq. Tamanna tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq pisariillisaanermut sillimmatinik immikkoortitsisoqassaaq, AI2020-mut ukiunilu missingersuusiortifiusuni piviusunngortinneqartussat pilersaarutigineqarsinnaasunik.

Taamaattumik 2020-imiit konto pingaarneq 20.11.51-imi allaffissornermi ingerlatsinermilu sipaaruteqarnissat ilanngunneqassasut. Aaqqissuusseqqinnerit sunniutaat piffissap ingerlanerani qaffakkiartussapput.

Taamatut siunnerfeqartumik pisariillisaanikkut iluanaarutit piviusunngortinnissaannut Nutaangorsaanissat suliassallu pillugit konto pingaarnermut 20.30.05-imut aningaasaliissutit 2019-imiit 2,0 mio. kr.-nik qaffatsinneqarput. Pisortani ingerlataqarfanni aalajangersimasumik pisariillisaanikkut suliniutit qulakkeerneqarnissaannut misissueqqissaarluni pilersaarusiortilunilu sulinnermut aningaasat atorneqassapput.

Tassani ilaapput annertuumik aningaasartuuteqarfiusuni siunnerfeqartumik sunniutinik uuttuinerit, uuttuutinik naleqquttunik piareersaaneq kiisalu angusat pilersinneqartut aningaasartuutinut naapertuunnerinik nalilersuineq. Tamanna aqutugalugu allaffissornermut aningaasartuutit appartinnissaat siunertaralugu sipaarnissamut pisariillisaanissamullu periarfissat nassaariniarneqassapput, pingaarnertigut suliani angusat tunniussallu annertunerusumik isiginiarlugit aamma tapiissutitigut ingerlatsinermilu aningaasaliissutini sipaaruteqarnikkut, aningaasan ik atuisimaneq kissaatigineqartumik sunniuteqarsimanani, imaluunniit siusinnerusutut taamaaqataanik pisariaqartitsisoqarneranik naliliisoqarunnaarluni.

Aalajangersimasumik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisummi ukunatigut allannguisoqassaaq:

Kontot pingaarnerit	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
20.11.56 Missingersuutinik iluarsineq, allaffissorneq	0	-25,0	-35,0	-40,0	-100,0

20.30.05 Nutaanngorsaannermi pilersaarutitsigullu suliaasat	2.000.000	2,0	2,0	2,0	8,0
---	-----------	-----	-----	-----	-----

- **Pisortat ataatsimoorussaannik aaqjissuussinerit kiffartuussinerillu avinneqartut**

Qulaani allassimasut nanginnerattut ingerlataqarfinnut pisortallu suliffeqarfiinut ataatsimoorussamik aaqjiissummik pilersitsiniarniarthoqassaaq minnerunngitsumik pisortat ataatsimoorussaannik aaqjissuussinerit siunnerfeqarnerusumik sulisoqarluni.

UKA 2018-imi Namminersorlutik Oqartussanut kommuninullu missingersuusiormi naatsorsuusiormilu inatsisip allanngortinneqarnerata akuerineqarneratigut ilaatigut tunngavissamik pilersitsisoqarpoq, taamaalilluni kommunit Namminersorlutillu Oqartussat peqatigiillutik pisortat ataatsimoorlutik qarasaasiatigut aaqjissuussinerannik pisinissamut, ingerlatsinissamut ineriartortitsinissamullu aaqjissuussinerimik pilersitsisinnaallutik.

Pisortat ingerlataqarfiinik sunniuteqarluarnerusunik ataqatigiinnerusunillu pilersitsinerannik kinguneqartussamik inatsimmik allannguinermi periarfissanik iluaquteqarnissamut kommuninik Naalakkersuisut oqaloqateqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq, annertuumik ingerlatsinermi iluanaaruteqarnermi pisortanilu aningaasatigut aqutsinermi pitsaassutsip pitsaanerulerneratigut iluanaaruteqarfiusinnaasut.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi peqataasut aamma kissaatigaat avitseqatigiilluni kiffartuussinerimik atuinermik pilersitsinissamik Naalakkersuisut suliaqassasut, tamanna aningaasatigut iluanaaruteqarfiusinnaalluni Namminersorlutillu Oqartussat iluanni suliatigut illersorneqarsinnaalluni kiisalu immikkoortunut annikitsunut atasut allaffissornikkut suliaasanut naleqqiullugu, tassunga ilanngullugu assersuutigalugu siunnersuisoqatigiit attaviitsut innutaasunillu illersuisunut allattoqarfikkut kiffartuussinerit, Naatsorsueqqissaartarfiup amerlanerillu ingerlanneqarneri.

Taamatut ittoq suliaqarfinni ataasiakkaani inatsisitigut tulluarsaanissamik pisariaqartitsisinnaavoq aamma sulisunut aaqjissuussaannikkullu tulluarsaanermik kinguneqarsinnaalluni, tamatumali kingorna ilaatigut sipaaruteqarfiusinnaasut. Taamaattumik taakkua AIS 2020-mit aatsaat sunniuteqalersillugit ilannguniarneqarput.

Aalajangersimasumik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi makkunatigut allannguisoqassaaq:

Kontot pingaarnerit	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
20.11.56 Missingersuutininik iluarsineq, allaffissorneq	0	-1,5	-1,5	-1,5	-4,5

- **Digitalinngorsaannermi suliniutit, tassunga ilanngullugu Pisortani digitalikkut allakkat aamma NemKonto**

Annikinnerusumik allaffissornissamut sinaakkusiussanik pilersitsinissamut pingaarpoq annertunerusumik digitalinngorsaannissap sulissutiginnissaa. Tamanna suliaasaqarfippassuarni suliniuteqarnissamik pisariaqartitsivoq, tassunga ilanngullugu aaqqissugaanikkut, inatsisitigut, aqutsisoqarnikkut, soorlu aamma qarasaasiaqarfiit allannortinnissaannik tamanna pisariaqartitsissasoq, ataqatigiissunik qarasaasiatigut aaqqissuussinissaq aamma qarasaasianik pisiortornerup ataqatigiissarnissaa.

Nuna tamakkerlugu digitalinngorsaannermi periusissiaq 2018-2021 tassaavoq sulinermut tassunga pingaarnertigut sinaakkusiisoq. Tamannalu nangillugu suliniutit piumasaqaatitallit arlallit periusissami atoqqinneqartussat pigineqarput, soorlu tunngaviusumik paasissutissanut programmi, ERP-mik atortoq nutaaq sulianullu atortut allat, NemKontomik pilersitsinissaq aamma Pisortani qarasaasiatigut allagarsiat kiisalu Nuna-Gis-imik nutarterinissaq.

Aammattaaq siunissami inatsisini digitalinngorsaannissamut periarfissap ilanngullugu eqqarsaatigineqarnissaa pisariaqarsinnaalluni aamma inatsisioersut allannortinneqarnerinut atatillugu. Tamatuma kinguneraa inatsisit missiliuinerit pinnagit piumasaqaatinik kinaassusersiunngitsunik sapinngisamik aallaaveqarnissaat, tassa tamanna inatsisunik sulianillu suliarinninnerit digitalingorsarnerinut annertuumik tunngaviusussaammat.

- **Sulisut, allaffissorneq ilinniartitaanermullu tunngasuni aningaasartuutininik misissueqqissaarneq**

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu ilaatigut sulisunut, qarasaasiaqarnermut ilinniartitaanermullu suliaasaqarfinni aningaasartuutininik 2019-imi misissuisoqassaaq. Kingullertut taaneqartumi ilaatigut inuussutissarsiuutitigut ilinniartitaanermi maannakkut atuaqatigiinnik ingerlatsinermi atornerqartut tulluurtumik aaqqissuunneqarsimanersut, taamatullu ittut iluaqutaasumik ilinniartitaanermi pineqartuni aningaasatigut sinaakkusiussat tunisassiornerillu akomanni annertunerusumik ataqatigiissitsinissaq qulakkeerniarlugu ilinniartitaanermut amerlanernut siaruartinneqarsinnaanersut.

Aaqqissuusseqqinnermi kontomi sipaarutit siusinnerusukkut eqqaaneqartut piviusunngortinneri isiginiarlugit AIS 2020-p piareersarnissaanut tapertaassasoq peqataasunit naatsorsuutigineqarpoq. Sulineq aamma aningaasartuutitigut ilisimasaqarnerup qaffannissaanut pisortanilu ingerlataqarfinni naammassisaqarsinnaanerup annertusineranut tapertaasinnaassaaq.

Sammasaq 3.1. Peqqinnissaqarfimmi isumaginnittoqarfimmilu suliniutit siunnerfillit

- **Peqqinnissaqarfimmi ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni aningaasartuutininik misissueqqissaarneq**

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissut naapertorlugu peqqinnissaqarfimmi kiisalu pisortat ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinnit sullissinernik pisiortornerinut naleqqiullugu aningaasartuutininik misissueqqissaarnerit 2019-imi naammassineqassapput. Tassani anguniagaq tassaavoq innuttaasunut sammisumik peqqinnissakkut kiffartuussinernut isumalluutitigut periarfissanik

qulaajaaneq aamma siusissukkut pitsaaliuilluni suliniutit pitsaanerulersinneqarsinnaanersut aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni aningaasartuutitigut tatisimanninneq appartinneqarsinnaanersoq qulaajaaffigalugu. Taamaattumik misissueqqissaarnermi sulinermi kommunit ilanngutitinneqassapput.

Aningaasartuutitigut annertusiartuinnartumik tatisimaneqarneq pissutigalugu peqqinnissaqarfimmut ilassutitut aningaasaliissutinik 2018-imi Naalackersuisut qinnuteqartariaqarsimapput. Tamanna aamma 2019-imi ukiunilu aggersuni suliassaqarfimmi aamma aningaasaqarmikkut sukangasooujussuarmik kinguneqarsinnaavoq.

Tamatuma kingunerisaatut siullermik 2019-imi nunani allani napparsimasunik katsorsaanissamut 10 mio. kr.-nik sinaakkusiussat qaffannissaannut immikkoortitsisoqarpoq, tassani aningaasartuutitigut annertuumik tatisimannittoqarluni. Peqqinnissaqarfimmi aningaasartuutitigut misissueqqissaarmissaq 2020-mit aningaasaqarmikkut sinaakkusiussanik iluarsisoqarmissaanut tunngavissaqarneranik qulaajaanermut tapertaassaaq.

Misissueqqissaarluni sulinissami peqqinnissaqarfiup ilaatigut qaffasissumik assartuinnermut aningaasartuutai, taartaasartunut annertuumik aningaasartuutai, napparsimanermik sillimmasiinernut ilanngaattissap eqqunneqarsinnaanerata sunniutaanut, kiisalu ilaatigut aatsitassarsiormi atuisut akiliisalersinnaanerata pillugu apeqqutit ilaassapput.

Aalajangersimasumik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi makkunatigut allannguisoqassaaq:

Kontot pingaarnerit	AI 2019	M 20	M 21	UM22	2019-22
34.11.01; Napparsimasut nunani allani katsorsarneqartarnerat, timikkut nappaatit,	10.000.000	0	0	0	10,0

- **Pinaveersaartitsinermi siusissukkut suliniuteqarnerit**

Pingaartumik isumaginninnermi, peqqinnissaqarfimmi ilinniartitaanermilu siusissukkut pitsaaliuilluni suliniutinut annertunerusumik isiginninnissaq pingaaruteqarpoq. Misilittakkat tamarmik takutippaat tamanna ataasiakkaanut, taassuma ilaqutaanut aamma inuiaqatigiinnut, inunnut aningaasaqarnermullu, iluaqutaassasoq.

Napatitsinermit Siuariartortitsinissamullu pilersaarut 2016-imi aqqissuusseqqinneq 3-mi tunngavittut pingaarutilittut ilanngunneqarsimavoq, maannakkullu aalajangersimasunik uuttorneqarsinnaasunillu angusanik pilersitsinissamut ingerlataqarfinni pilersaarutini periusissanilu pineqartuni tunngavigisap ikkunneqarneratigut tamanna naammassiniarlugu suliniutit ataqatigiissarneqartariaqarlutik.

Tamanna isumaqarpoq assersuutigalugu eqqussuinermi akitsuutini aqqissuinerup allanngortinnissaanut pisariaqartitsisoqarsinnaasoq taamaasilluni takku pissarsianut sunniuteqartussaassanatik. Tamanna tunisassianik peqqinnissakut avatangiisinullu ajortumik

sunniuteqarsinnaasunik atuinerup sunniuteqarfiginissaa siunertaralugu pilersinniarneqarpoq. Tamatuma saniatigut pisariaqarpoq suliassa qarfiit, oqartussat, namminersortullu akornanni pisussaaffiusumik suleqatigiittoqarnissaa, tassunga ilanngullugit aningaasaate qarfiit peqqinnissa qarfimmut, isumaginninnermut ilinniartitaanermullu tunngasuni suliaqartut.

Tamatumunnga tunngavigisaq amerlanertigut tassaasarpoq aningaasanut inatsimmiit tapiissutit, assersuutigalugu tamakkiisumik ilaannakuusumilluunniit aningaasaate qarfinnit aningaasalersorneqartut sanaartukkanik ingerlatsineq qulakkeerniarlugu. Suleqatigiinnissamik Isumaqatigiisummi suleqatigiinnerup annertusarnissaanut atatillugu sulia qarfiit akimorlugit isumaginninnermi, ilinniartitaanermi peqqinnissa qarfinnilu siusissukkut pinaveersaartitsiffiusumillu suliniutit Europa-Kommissionimik oqaloqateqarnermut ilanngunneqarsinnaassapput. EU-p 2019-imut missingersuutaani suleqatigiinnerup annertusarnissaanut piareersarnissamut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimavoq. Aningaasat ilaatigut immikkoortunut pilersaarutip suleqatigiinnermut aallaaviusinnaasup ineriartortinnissaanut atugassanngortinneqarsinnaassapput.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisummi peqataasut taamatut peqatigiinnerit atuunnissaat takorusuppaat, tamanna inuiaqatigiinni piujuartitsinermik tunngaveqartumik ineriartornerunermut tapertaasinnaalluni siunissamilu ungasinnerusumi anguniakkanut tapersersuilluni.

Sammissaq 3.2. Ilaqutariinnut meerartalinnut atugassarititaasut pitsaanerusut

- **Angajoqqaanut meerartaarsimasunut atukkat pitsaanerusut**
- **Isumaginninnermi sianerfissaq aamma Meeqqat 0-18**

Ilaqutariinnut periusissiamik nutaamik, immikkut ilaqutariit meeratarlit atugaannik pitsanngorsaarnissamut isumaginninnermi suliniutaareersunik nukittorsaasunik ilaqutariinnermut tunngasuni atugarissaarnikkut 2019-imut aningaasanut inatsisikkut pitsanngorsaasoqarnissaa peqataasunit aamma isumaqatigiisutigineqarpoq.

- Anguniagassat ilaqutariinnut periusissameersut 2019-ip ingerlanerani tamatumunnga inatsisiliortitsinikkut piviusunngortinneqarsinnaassasut naatsorsuutaavoq, soorlu ilaqutariinnut naartunerup kingorna sulinngiffeqartunut atugassarititat pitsanngortinnissaat.
- Ilangullugulu oqarasuaatit aqutigalugit siunnersuisarnerit nukittorsarnissaanut aningaasanik immikkoortitsisoqarpoq, soorlu oqarasuaatit siunnersuisarfusut tamakkerlugit ataatsimoortinneqalernerisigut, taamaaliornikkut siunnersuisarfinnut ataasiinnaq sianerfigineqarsinnaalerluni ammasarfiillu sivitsuiffigalugit.
- Kiisalu suliniummut Meeqqat 0-18-inut ukiulinnut Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfiup, Peqqissutsimut Pitsaaliuinnermullu Aqutsisoqarfiup kiisalu Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup akornanni susassa qartut suleqatigiiffigisaannut immikkoortitsisoqarpoq, matumanilu suliniutit meeqqanut tamanut ukiui apeqqutaatinnagit sammititaasut ataqatigiissarnissaat siunertaavoq.

Ilaqutariinnut suliassa qarfimmi atugarissaarnikkut pitsannguutissat aningaasalersornissaannut 2019-imi 7 mio. kr.-nit aamma 2020-mit ukiumut 14 mio. kr.-nit immikkoortinneqarput.

Aalajangersimasumik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisummi ukunatigut
allannguisoqassaaq:

Kontot pingaarnert	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	7.000.000	12,0	12,0	12,0	43,0

Aaqqissuusseqqinneq 4 - Annertunerusumik imminut pilersorneq

2019-imut aningaasanut inatsimmi anguniagaq:

Amerlanerusut suliffeqarfinni peqataassapput

- Sulinermi ilanngaasut ikiorsiissutinillu allannguneq
- Kingusinnerusukkut tunuartarnissamut kajumissaaneq

Pisortanut akiitsut pitsaaliorderi appartinnerilu

- Kommuni tamani akiitsut pillugit siunnersuineq
- Ilanngaassiviup piareersarnera

Sammissaq 4.1. Amerlanerusut suliffeqarfinni peqataassapput

Sulisinnaassusillit amerlinissaat piumasarineqarpoq, taakkumi assersuutigalugu Islandimut Savalimmiunullu sanilliullugit malunnartumik Kalaallit Nunaanni ikinnerummata. Namminersortuni malunnartumik amerlanerit sulisorinerisigut isertitat amerlineqassapput aningaasartuutillu appartinneqarlutik, taamaalillunilu aningaasanut periarfissaqarnerulerneq, taamaalillunilu ineriartortitsinissanut periarfissat qulakkeernissaannut malunnartumik tapeeqataasoqarsinnaalerluni.

• Sulinermi ilanngaasut ikiorsiissutinillu allannguneq

Sulinermi ilanngaasut eqqunneqarnissaa ukiorpaalunni oqallisigineqarsimavoq aamma sulisinnaasut amerlisinnaanerannut iluaqutaasinnaasoq.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissutikkut maannakkut oqaluinnartoqarani iliuuseqartoqalerpoq. Taamaattumik siunertamut sillimmatinik immikkoortitsisoqarpoq taamaalillunilu suliffeqarnermi ilanngaatikkut imaluunniit suliffeqarnermi tapiissutitut aalajangersimasumik iluseqartillugu inatsisissamik piareersaalluni sulineq aallartinneqarluni kiisalu 2019-ip ingerlanerani suliarineqartussanngorlugu tamanna inatsisissatut siunnersuutitut piviusunngortillugu.

Aningaasanut inatsissamut siunnersuumut tunngatil lugu peqataasut isumaqatigiissutigaa siunissami sulinermi ilanngaatissap taamaasullunilu taassuma aningaasalersornissaata ilusissaa qulaajarniarlugu politikkikkut oqaloqatigiinniviit piaartumik aallartinneqartariaqartut. Tamatuma saniatigut pisariaqassaaq suliffeqarnermi ilanngaasut suliarinerata ilaattut isumaginnermi pisartakkat aaqqissuuteqqinnissaat. Ilaatigut amerlanerusut sulilersissinnaanissaanik suliat ikorfartorniarlugit.

Aalajangersimasumik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi ukunatigut allannguisoqassaaq:

Kontot pingaarnerit	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
20.11.51 Aaqqissuusseqqinnerit sunniutaat	0	0	50,0	50,0	100,0

Tassunga tunngatillugu makku tunngavilersuutigineqarput. Aningaasat annertussusaat inuit ataasiakkaat sulinerikkut isertitarisartagaat il.il. aammalu namminersortutut inuussutissarsiuteqartutut isertittagaat naapertorlugit naatsorsomeqartarput. Aningaasat ukiup aningaasarsiorfiusup tulliani akileraarutissallu naatsorsomeqareernerisigut tunniunneqartarput. Ukiumi 2020-mi isertitat 2021-mi tunniunnissaat naatsorsuutigineqartarpoq. Aningaasat ukiup ingerlanerani, tamanna teknikkikkut allaffissornikkullu periarfissaqassappat tunniunneqartarnissaat suliniutigineqarpoq.

Aaqqissuusseqqinnerup ataqatigiissumik suliassaqarfiillu suugaluartut peqataatillugit ingerlannissaa pingaaruteqarpoq, tassalu:

- Siusinaartumik pensionisianut aaqqissuusseqqinnermi atortussanngortitsiniarnermi ajornartorsiutinngortutut qanittukut paasineqartut iluarsiiiffialugit.
- Tullerriaarisarnerit ilitsersuinerillu pitsanngortinnerannik kinguneqartumik, sulilernissamut pitsaannerusunik tunngavissanik pilersitsinissaq, inunnut pisortanit ikiorsemeqarallartunut sulinissamut piareersimanissamut sakkortunerusumik piumsaqartarnissaq.
- Taakkunungalu inuusuttut aallaaviatigut pisortanit ikiorneqarnissamik utaqqiinnarnatik sulisussaagaluit ilinniartussaagaluartulluunniit immikkut sammillugit.

• **Kingusinnerusukkut tunuartarnissamut kajumissaaneq**

Ullumikkut utoqqalinermi pensionisiat nammineq aningaasarsiat qaffakkiartornerat malillugu ikilisarneqartarput. Tamatumalu kingunerisarpa utoqqalinermi pensionisiallit amerlaqisut suliffeqarfinnut attuumassuteqarnermikkut aningaasatigut iluaqutissarsisinnaaneq ajomerat.

Utoqqalinermi pensionisiallit suliffeqarfinniitiinnarnissaannut piumassuseqalersinniarlugit aningaasatigut qulakkeerinniffiginissaat anguniarlugu eqqarsaatigineqarpoq aningaasarsiarisinnaasaannut killeritinneqartup 2020-mit qaffaaffiginissaa, taamaaliornikkullu ilassutitut pensionisianut tunngatillugu nammineq aningaasarsiat qaffakkiartorneranni qanoq ilineratigut ikilisaasoqarnissaanut killissaq allanngortillugu.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummut peqataasut isumaqatigiippat tamatumunnga naalakkersuinikkut tunaartarinqalersussanut suussusersiunissaq siunertaralugu piaartumik naalakkersuinikkut oqallittoqartariaqassasoq – matumanilu aningaasanut killiliussat tamatumunnga aningaasanut inatsimmi immikkoortinneqartut iluanni.

Utoqqalinermi pensionisiallit akornanni suliffeqarfinnut attuumassuteqarnerulemerit ataatsimut isigalugu inuiaqatigiinnut tamanut atugarissaarnerulemermik kiisalu innuttaasut taakkua suli sulisinnaassusillit aningaasaqarniarnikkut ingerlallualernerannik iluaqutaasussaapput.

Aammattaaq utoqqaat oqaaseqartartuannik 2020.mit pilersitsinissamik aningaasaliineqarpoq, tassani naatsorsuutigalugu 2019-imi pisariaqartumik inatsisissatut tunngavissaq pilersinneqassasoq. Kiisalu

utoqqaat oqaaseqartartuannut ingerlatsinermut aningaasaliissutit 2019-imit ukiumut 1 mio. kr.-nik qaffanneqassapput.

Aalajangersimasumik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi ukunatigut allannguisoqassaaq:

Kontot pingaarnerit	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	0	7,1	7,1	7,1	21,3
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	0	0,8	0,8	0,8	2,4
30.30.04 Utoqqaat oqaaseqartartuat	1.000.000	1,0	1,0	1,0	4,0

Sammissaq 4.2. Pisortanut akiitsut pitsaaliorneri appartinnerilu

- Kommunini tamani akiitsut pillugit siunnersuineq**

2017-imi "Akiitsut akiitsunullu akilersuineq pillugit Nassuiaat"-mut malitsit aningaasaqarniarnermut siunnersuisarneq pillugu misiligutitut suliniut Kommune Kujallerimi aallartinneqassasoq aalajangiunneqarpoq, pingaartumik ilaqutariit angerlarsimaffimmini meerartallit aningaasaqarniarnikkut ajornartorsiutillit matumani pineqarput, soorlu ineqarnermut akiliutinut kinguaattooqqasut, inigisaminniit anisitaariaannaasut anisitaareersulluunniit. Akiitsulinnut siunnersuisarneq misiligutitut suliniuteqarnermi inissiaatileqatigiiffimmit Ini A/S-imit pingaarnermik isumagineqarpoq, tassami akiitsunut siunnersuisarneq oqartussaasut suliassaattut isigineqassanngimmat, taamaakkaluartoq suliassat kommuninik qanimut suleqateqarluni suliarineqarsimapput.

Pilersaarut iluatsilluarsimavoq, suliniullu 2018-imi amerlanernik sammissassa qarfiutillugu amerlanernillu suleqatilerlugu annertusaaffigineqarpoq.

Naalakkersuisut kommuninik isumaqatigiisuteqarlutik pilersaarut ingerlateqqinniarsimavaat 2019-imilu kommunit tamaasa ilaaterlugit annertusiniarlugu. Aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi peqataasut kissaatigaat taanna nuna tamakkerlugu suliniummik malitseqartinneqassasoq, nalinginnaasumik iluaqutaasunik attartugassalinni illoqarfinni eqiteruffiusoq, taakkunani aalajangersimasumik atorfinitsinneqartumik siunnersuisoqarluni.

Kommune Kujallermitut iliorluni illoqarfiit mikinerusut sullissivimmiit qaninnerpaamiit sullinneqarsinnaassapput, taamaaliornikkut illoqarfinnut najukkaminni aningaasaqarniarnermut siunnersortimik peqarfiunngitsunut angalakulaarnernut aningaasalersuisoqarsinnaaniassamat. Inissianut akiligassaqarneq pillugu siunnersuisarneq kisimi qitiutinneqassanngilaq, kikkulli tamarmik sullinniarneqassapput.

Aalajangersimasumik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiissummi ukunatigut allannguisoqassaaq:

Kontot pingaarnerit	AI 2019	M 2020	M 2021	M 2022	2019-22
30.14.32 Akiitsut pillugit siunnersuineq	3.686.000	3,7	3,7	3,7	14,7

20.05.31	Kommunini aningaasartuutaanerususanut immikkoortitat	-1.986.000	-2,3	-2,3	-2,3	-9,2
----------	--	------------	------	------	------	------

- **Ilanngaassiviup piareersarnera**

Pisortanut akiitsut tamarmiusut ima annertutigaat ineriartorneq taanna mumisinneqassappat akiitsut pillugit siunnersuisarfiup nunamut tamarmut siaruartinnera kisimiissinnaanani.

Akilerartarnermut Atugarissaarnermullu ataatsimiititaliarsuaq 2011-mi siunnersuutigaa akiligassanik akileeqqusisarnermik aqqissuussinermik pilersitsisoqassasoq, matuma kingorna taanna taagorneqalerluni Ilanngaassivik. Taamatut aqqissuussineq imatut ingerlassaaq sulisitsisut il. il. isertitanik inunnut akileeqquneqartartut, isertitat tiguisissamut tunniunneqannginnerini, pineqartumit tiguneqarsimasut pisortaniit akiligassat akilerneqarnissaannik isumaginnittalerlutik.

Inuit naammattumik isertitaqartut akiligassaminnik akiliisalernerisa qulakkeerneqarneratigit naatsorsuutigineqarpoq siunissami akiitsutigut ajornartorsiutit annikillisinneqassasut.

Peqatigisaanik innuttaasut tamatigit isertitami ilai pisariaqartitanut tunngaviusunut atugassaat tamatigit tunniunneqartarnissaat aqqissuussinerup qulakkiissallugu, inuk qanoq annertutigisumik akiligassamik tiguisimagaluarpalluunniit. Aningaasat atorsinnaasat taakku inatsisitigit aalajangerneqarnissaat eqqarsaatigineqarpoq meeqqallu 18-it inorlugit ukiullit angerlarsimaffimmi najugaqarnersut apeqqutaatillugu taanna iluarsineqartassalluni.

Ilanngaassivik isumaginninnermi inatsisinut ataqtigissarneqassasoq eqqarsaatigineqarpoq, taamaalilluni assersuutigalugu isumaginninnermi pisartakkat aalajangersimasut, soorlu ineqarnermut tapiissutit kommunillu aningaasartuutininik akiliutaat (pisariaqartitsinermik aalajangiiffigineqartut) Ilanngaassivik aqutigalugu ingerlanneqalerlutik.

Aningaasanut inatsit pillugu isumaqtigiisummi peqataasut taamaattumik maannakkut kissaatigaat Ilanngaassivik pillugu pilersaarummi siuariartoqassasoq, siusinnerusukkut aningaasanut inatsisini akuerineqarsimasuni piviusunngortinnissaa naatsorsuutigineqareerluni. Tamatuma piviusumik pinissaa qulakkeerniarlugu tamatuma sulissutigeqqinnissaanik peqataasut aalajangersimasumik sammivisseerusupput.

Immikkoortoq qitiulluinnartoq tassaavoq aqqissuussineq tamanut atuutissanersoq, taamaalillunilu pinngitsoorani akiliisitsiniartarnikkut aqqissuussinerussanersoq, imaluunniit Ilanngaassivik inunnut pisortanut akiitsulinnut - taamaallaat atuutissanersoq.

Immikkoortoq pingaaruteqartoq alla tassaavoq akiligassat qanoq ittut akileqquneqarnissaat pillugu apeqqut.

Illuaniippoq aqqissuussineq pisortat innuttaasunut akiligassat suusinnaasut tamaasa akileqquneqartarnissaat, taanna akiligassaasoq qularnaappat. (Pissarsiassaq piusuunersoq nalornissutigineqarpat imaluunniit aningaasat il.il. isumaqtigiinngissutaappata (assersuutigalugu eqqartuussivimmi suliaq apeqqutaalluni) aningaasat Ilanngaassivik aqutigalugu immikkoortortaq akileeqqusisinnaanngilaq)

Periarfissaasinnaallunili inatsimmi, nalunaarutikkulluunniit, akiligassat suut Ilanngaassivik aqqutigalugu akileqquneqarsinnaanersut nalunaarsorlugit aalajangersaasoqarluni. Akileqquneqartussani tulluarnepaat tassaasinnaapput ineqarnermut akiliut, innaallagissamut, imermut kiassanermullu, eqqagassalerineq, meeqqanut akilersuutit motoorinullu akitsuutit.

Akiligassat pillugit taamatut nalunaarsuineq Ilanngaassivimmik misilittagaqalerneq naapertorlugu annertusiartortinneqarsinnaavoq. Allat pinnagit pisassat aalajangersimasut toqqarneqarnerisigut Ilanngaassivik aqqutigiginagu akileqquneqanngitsuni pissarsiassani aalajangersimasuni akiitsut amerliartoqqissinnaapput. Toqqaaneq taamaattumik aarlerinartut tulluartausullu pillugit erseqqinnerusumik eqqarsaatigeqqaarnerisigut pisariaqarpoq. Inatsimmik piareersaalluni sulinerup ingerlaqqinnerani taamaattumik tamanna isiginiarneqassaaq.

Ilanngaassiviup atulersinnera aningaasanut inatsimmi missiliorneqarpoq ukiumi siullermi 15 mio. kr.-t missaannik isertitaqarfiussasoq tullianilu 30 mio. kr.-t. Missingersuutitigut pitsanngoriaatit taakku 2020-mit maannakkut ilanngunneqarput aqqissuussinerullu innuttaasut tamanut pisortanit tamanit pissarsivigineqartussanut pinngitsoorani aqqissuussinertut eqqunneqarneranik tunngaveqarpoq. Siusinnerusukkut Ilanngaassiviup qarasaasiaqarnikkut piareersarneranut aningaasatigut sinaakkusiussani konto pingaarnermut 40.98.02 Nuna tamakkerlugu digitalinngortitsinissamut periusissiap atuutsilerneq, immikkoortitsisoqarsimavoq.

Tunngavigisat pigineqartut tunngavigalugit qulaani aalajangiinerit taaneqartut iluanaarutitigut qanoq kinguneqarsinnaaneri missiliorneqarsinnaanngillat. Aalajangiinerit iluanaarutit naatsorsuutigineqartut, erseqqinnerusumik misissoqqissaarneqartussat ilanngunneqartussallu, ammut sammisumik sunniuteqassapput, kingusinnerpaamik AIS 2020-imi sunniuteqalersussat.

Ilanngaaserivimmut tunngatillugu suliap saniatigut piaaraluni akiliisinnaajunnaartarnernut tunngatillugu ajornartorsiutaajunnartut pinaveersaartinniarlugit suliniutissaajunnartunik pisariaqartitsisoqarnera Naalakkersuisunit misissorneqassaaq.

Ataatsimoortumik tapiissutit annertunerusumik isumalluutigiunnaarnissaannut aningaasaqarnermut inatsimmi sinneqartoornep qulakkeerneqarnera

2019-imut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisummi peqataasut ukiuni aggersuni siunnerfeqartumik aamma atasinnaasumik aningaasaqarnikkut ineriartornermik suliaqassapput, naalagaaffimmiit suliaassanik tigusiartuaarnissamut inissaqartitsisoqarluni aamma ataatsimoorussamik tapiissutinik isumalluuteqarneq annikillisinneqarluni.

Taamaalilluni anguniakkat taakku aamma aningaasaqarnikkut ingerlatsinerumut Naalakkersuisut anguniagaasa tunngavissaasalu akomanni naapertuuttoqarpoq, AIS 2019-imut nassuiaatini nalinginnaasunik taakku allaaserineqarlutik. Peqatigisaanik suliniutit aalajangersimasut uku aqqutigalugit aningaasaqarnikkut ingerlatsinerup atulersinnissaa pillugu Naalakkersuisut ingerlaqqinnissartik nalunaarutigaat:

- Napatitsinerumut siuariartortitsinissamullu pilersaarut nutarterneqarsimasoq.
- Missingersuusiormi naatsorsuusiormilu inatsimmut nalunaarusiasat.
- Akiitsut akiliisinnaassuserlu pillugit politikki.

Ilaatigut aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisutip malitsigisaanik pingaarnertigut aningaasaqarnikkut politikikkullu anguniakkat angunissaannut iluaqutaasinnaasut suliniutit naleqquttut allat peqatigalugit sulinerup piviusunngortinnissaanut peqataasut qilanaarput.

Tamatuma aamma malitsigisaanik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisutip naammassineqarneranut atasumik arlalinnik iluarsisooqassaaq AIS 2019-ip pingajussaaneerneqarnissaanut allannguutissatut siunnersuutitut saqqummiunneqarlutik 2019-imi aningaasanullu inatsiseqarfiusumi piffissami 2019-2022-mut tamarmiusumut sinneqartoornissaq qulakkeerniarlugu.

Aalajangersimasumik aningaasanut inatsit pillugu isumaqatigiisummi makkunatigut allannguisooqassaaq:

Kontot pingaarnertit	AI 2019	M 20	M 21	M 22	2019-22
27.01.07 Inuit Circumpolar Conference	-0,5	-1,0	-1,5	-2,0	-5,0
20.05.20 Kommunitut ataatsimoortumik	0	-10,0	-10,0	-15,0	-35,0
20.11.50 Ingerlatsinerumut sillimmatit	-2.500.000	-2,5	-2,5	-2,5	-10,0
40.94.27 Oqaasileriffik	-1.000.000	-1,0	-1,0	-1,0	-4,0
50.06.50 Aalisarnermut	-2.500.000	-2,5	-2,5	-2,5	-10,0
51.07.40 Taarsigassarsiaritit	-2.000.000	-2,0	-2,0	-2,0	-8,0
64.10.25 Uulia gassilu pillugit periusissiaq	-48.000.000	0	0	0	-48,0
64.10.27 Inuussutissarsiutit ineriartortinnerinut pilerisaarinernullu	-4.000.000	-4,0	-4,0	-4,0	-16,0
40.95.05 Nunatta isiginnaartitsisarfia	1.500.000	1,5	1,5	1,5	6,0
87.73.22 Mittarfeqarfiit, mittarfiit	10.000.00	0	0	0	10,0

89.72.12 Inissialiassat taartiissanillu inissialiortitsineq	5.000.000	5,0	5,0	5,0	20,0
67.02.02 Nuna tamakkerlugu pilersaaruisorneq (Ingerlatsin. aningaasaliissutit)	-2.500.000	-2,5	-2,5	-2,5	-10,0
67.02.05 Majoriaq	-5.800.000	-5,8	-5,8	-5,8	-23,2
64.01.07 Missingersuutininik iluarsineq	0	0	0	-10,0	-10,0

Aaqissuusseqqinnermut tunngatillugu suliassaqarfinnik kommuninut tunniussisoqartillugu, soorlu tamanna sanaartugassanut tunngatillugu ukiuni aggersuni pisussat pilersaarutigineqartoq, kommunit pisortat tamakkiisumik aningaasanik atugassaanik atuinerulersussaassapput assigisaanillu namminersorlutik oqartussat atuisarnerat appassalluni.

Innuttaasut amerlassusaasa katitigaanerisalu allanngorneri pisortat aningaasaqarniarneranut ukiuni aggersuni unammilligassaqartitsisussaavoq. Taamaattumik pingaarnersiulluni tulleriaarisamissaq pisariaqarpoq taamaasiornikkut piffissami tassani attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnikkut politikkeqarnissaq siunissarlu ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasaqarnikkut ineriartortitsinissavik anguneqarsinnaassaaq.

Taamaattumik isumaqatigiisummut uunga tunngatillugu susassaqtut pingaartilluinnarpaat aamma ukiuni aggersuni pisortat tamakkiisumik ingerlatsineranni kommunit isumannaannerusumik ingerlatsisinnaanissaat aningaasartuutaasartunillu pakkersimaarinninnissaat attanneqarsinnaasumik aningaasaqarnikkut ineriartornissaq qulakkeerniarlugu. Taamaammatt kontomi pingaarnermi, 20.05.20 Kommunitinut ataatsimoortumik tapiissutit, 2020-mut aningaasanut inatsimmi sipaarniarloqarnissaanut naatsorsuutigisat ilanngunniarneqarput. Taamatullu naatsorsuuteqarneq ilaatigut kontomi pingaarnermi, 20.11.51 Aaqissuusseqqinnerit sunniutaat, Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsinerannut allaffissornerannullu piffissamut 2020-2022-mut sipaarniutissanut ilanngunneqartunut naapertuuppoq.

Peqataasullu aamma isumaqatigiipput tamanna AIS2020-p piareersarnissaanut nalerassatut ilanngunneqarsinnaassasoq, tassalu annerusumik isertitaqarnikkut aningaasanut annermik periarfissiisoqassasoq, soorlu amerlanerit sulilersinnerisigut.

Tassuuna annerusumik periarfissaqalerneq ingerlatseqatigiiffinnut akileraarummut procentip malunnartumik appartinnissaata anguniarneranut aamma ernereermermi sulinggiffeqartarnerup pitsannngorsaaffiginissaanut aqutissiuussinermeri atorneqarsinnaasariaqassaaq. Taakkua tamarmik pingaartittariaqartut AIS 2020-mullu ilanngunneqartariaqartut UKA 2018-imi naalakkersuinikkut isumaqataaffigineqarput.

ILANNGUSSAQ

Isumaqatigiissutip aningaasatigut kingunissai aamma AIS 2019-ip suliareqqinnera

Konto pingaarneq	AI 2019	M 20	M 21	M 22	2019-22
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	3.000.000	2,0	1,5	1,5	8,0
40.91.07 Center for Arktisk Teknologi	1.300.000	2,7	3,7	4,8	12,5
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	3.960.000	5,04	6,72	8,40	24,12
67.02.01 Suliffissaqartitsiniarnermut immikkoortortaqaarfik	800.000	0,8	0,8	0,8	3,2
67.02.05 Majoriaq	-5.800.000	-5,8	-5,8	-5,8	-23,2
67.02.02 Piginnaasanik ineriartortitsiviusumik pikkorissarnerit	-2.500.000	-2,5	-2,5	-2,5	-10,0
80.00.01 Nuussinissanut sillimmatit aammalu 87.73.12 Umiarsualivinnut talittarfinnullu aningaasaliissutit	10.000.000	21,0	10,0	10,0	51,0
80.00.80 Aningaasat suliniutinik aallartitsinissamut sillimmatit	20.000.000	10,0	0	0	30,0
50.06.25 Aalisarnermik Ataatsimiititaliaq	2.000.000	0	0	0	2,0
20.11.51 Aaqqissuusseqqinnerit sunniutaat	0	-30,0	-35,0	-40,0	-105,0
20.30.05 Nutaanngorsaanissat suliassallu	2.000.000	2,0	2,0	2,0	8,0
20.11.56 Missingersuutiniq iluarsineq, allaffissorneq	0	-1,5	-1,5	-1,5	-4,5
34.11.01 Napparsimasut nunani allani katsorsarneqartarnerat, timikkut nappaatit	10.000.000	0	0	0	10,0
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	7.000.000	12,0	12,0	12,0	43,0
20.11.51 Aaqqissuusseqqinnerit sunniutaat	0	0,0	50,0	50,0	100,0
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	0	7,1	7,1	7,1	21,3
30.14.32 Akiitsut pillugit siunnersuineq	3.686.000	3,7	3,7	3,7	14,8
20.05.31 Kommuni aningaasartuutaanerusussanut immikkoortitat	-2.286.000	-2,3	-2,3	-2,3	-9,2
27.01.07 Inuit Circumpolar Conference	-500.000	-1,0	-1,5	-2,0	-5,0
20.05.20 Kommunimut ataatsimoortumik tapiissutit	0	-10,0	-10,0	-15,0	-35,0
20.11.50 Ingerlatsinermut sillimmatit	-2.500.000	-2,5	-2,5	-2,5	-10,0
20.11.70 Suliniutinut nutaanut sillimmatit	0	0,8	0,8	0,8	2,4
30.30.04 Innarluutillit Illersuisuat	1.000.000	1,0	1,0	1,0	4,0
40.94.27 Oqaasilerffik	-1.000.000	-1,0	-1,0	-1,0	-4,0
50.06.50 Aalisarnermut aningaasaliissutinut immikkoortitat	-2.500.000	-2,5	-2,5	-2,5	-10,0

51.07.40 Taarsigassarsiarititat ernialersugaanngitsut akilersuutitaqanngitsullu	-2.000.000	-2,0	-2,0	-2,0	-8,0
64.10.25 Uulia gassilu pillugit periusissaq	-48.000.000	0	0	0	-48,0
64.10.27 Inuussutissarsiutit ineriartortinnerinut pilerisaarinernullu suliniutit	-4.000.000	-4,0	-4,0	-4,0	-16,0
64.01.05 Nunaqarfinni isorliunerusunilu inussutissarsiutinik	-500.000	-0,5	-0,5	-0,5	-2,0
64.01.07 Missingersuutinik iluarsineq	0	0	0	-10,0	-10,0
40.95.05 Nunatta Isiginnaartitsisarfia	1.500.000	1,5	1,5	1,5	6,0
87.73.22 Mittarfeqarfiit, mittarfiit	10.000.000	0	0	0	10,0
89.72.12 Inissialiassat taartissanillu inissialiortiterneq	5.000.000	5,0	0	0	10,0